Ժէ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4333 ՄԱՅԻՍ 25/7 ՅՈՒՆԻՍ 1900 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 10 ՍԷՖԷՐ 1318 Ժէ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4333

در علیه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան 140 Դ.րշ.
» » վեցամսեայ 70 »
» » եռամսեայ 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան 40 Ֆրֆ.
» » վեցամսեայ 20 »
Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդներուն կը վերաբերի:
Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ

ՔԱՀԱՆԱՆԵՐՈՒՆ ԱՄՍԱԿԱՆԸ

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ՊԱԹՈՒՄԻ ՀԱՅԵՐՈՒՆ ՄԷՋ.

Պաթումի հայերուն մէջ այս միջոցիս նախաձեռնուեր է շա՛տ օգտակար նորութիւն մը՝ որ եթէ երբեք շարունակութիւն գտնելու ըլլայ, մեր ընկերային վէրքերէն մէկուն անհետացուցիչը կրնայ դառնալ: Պաթումցի բազմաթիւ ծխականներ՝ առաջնորդով մը Ս. Հայրապետին դիմելով, կը ծանուցանեն անոր թէ տեղւոյն երկու քահանաներուն ամսական կապած են, խոստում առնելով որ իրենց ամսականին փոխարէն մէկդի թողուն ծուխերէ դրամ առնելու դրութիւնը, քանի որ միւս կողմէ տեղւոյն հասարակութիւնն ալ կը խոստանայ ուղղակի եկեղեցւոյ հոգաբարձութեան վճարել իր եկեղեցական տուրքերը: Ս. Հայրապետը հաւանութիւն կը յայտնէ այդ որոշման և այդպէսով կը հաստատէ քահանաներուն ռոճիկ կապելու սովորութիւնը:

Աւելորդ է ըսել թէ այդ դրութեամբ մէջտեղէն կը վերնան շատ մը անպատեհութիւններ, ու կը պակսին այն անթիւ գանգատները՝ որոնց ամէն տեղ առիթ կու տան մեր քահանաները: Եթէ երբեք քննելու ըլլանք այդ գանգատներուն սկզբնապատճառը, պիտի տեսնենք որ գրեթէ ամէնքն ալ ծուխի կռիւներէ առաջ եկած են. որովհետեւ քիչ անգամ կը պատահի որ երկու քահանայ՝ անձնական պարզ խնդրի մը համար իրարու գլուխ պատռեն, ինչպէս որ վերջերս ըրին Մայր Եկեղեցւոյ երկու շնորհանակները: Պաթումի Հայոց ընդունած դրութեամբ, այդ ծուխի յափշտակման խնդիրը. պատոր լուծում մը կը ստանայ. քահանան ալ աս-կէ վերջը այս ու այն տան վրայ նախասիրութիւն չունենար և սեփականութիւնը կը դառնայ ընդհանուր համայնքին որ իր հօտն է ալ. յետոյ առաջքը կ'առնուի քահանայական պաշտօնին շահագործման, և անոր արհեստի մը վերածուելուն. ալ ոչ ոք կրնայ ըսել ծուխս չունիմ, դրամ չունիմ, ինծի ուրիշ տեղ ճամբեցէք, հոս անօթի կը մնամ: Ամսականը կեցած է անդին: Մէջտեղէն կը վերնայ նաև այն աղտոտ մրցումը զոր կարգ մը քահանաներ կը մղեն իրարու դէմ, ծուխ մը աւելի ունենալու համար զրպարտելով բոլոր իրենց կարգակիցները: Ու քահանայութիւնը այսպէսով կը վերադառնայ իր ճշմարիտ աստիճանին, իր մաքրութեան ու արժանիքին, և իր հօտին հանդէպ հեշտիւ կը կատարէ այն բարձր դերը՝ որուն կոչումը ունի:

Գեղեցիկ պարագան հոն է որ այս դրութեան հաստատուելուն ուղղակի պատճառ եղած է Կովկասցի հայ քահանայ մը Տէր Մեսրոպ Մելեան, որ լուրջ գիտակցութեամբ մը ձեռք առած է այդ հարցը, և սովրած Բաթումի ազգայինները որ ընդունին զայն: Իր այդ մասին պարզած տեսութիւնը շատ պատուաբեր է ո՛ և է քահանայի համար, և կը պարունակէ բաւական հետաքրքրական մասեր՝ զորս Թիֆլիսի մեր թղթակիցը կը հաղորդէ մեզ:

* * *

Ամէն կողմից տպվում են անմխիթար նկարագրութիւններ՝ մեր քահանաների շահադիտական նպատակով արած քայլերի մասին: Շատ ժամանակ չէ անցել այն օրից, երբ լրագրութեան մէջ հրապարակ էին հանված Թիֆլիսի քահանաների գործած զեղծումներն ի վնաս եկեղեցու շահերի և որպէս ապացոյց իրանց շահասիրութեան:

Իմ կարծիքով, քահանայական եկամուտների ստացման պայմաններն են, որոնք աւելի նպաստում տանում են դէպ ի զեղծումները: Ճշմարիտ է, իսկական բարեկիրթ—բարոյական մարդու համար՝ ինչ պայմանի մէջ էլ որ լինի գործելիս, կեղտոտութիւնը, ամարդութիւնը խորթ կը մնան. բայց այդպիսիների թիւը սակաւ է եղել միշտ. ուստի մնում է, որ առանձնապէս ուշադրութիւն դարձնել գործելու պայմանները բարւոքելու վրայ: Ուրիշ խօսքով՝ պէտք է պայմանները այնպէս դարձնել, որ սովորական մահկանացուն լինի ազատ ընկնելու, փչանալու փորձանքներից:

Քանի որ այսօր քահանան ու ծխականը դրված են մէկը միւսին վարձ առնելու ու տալու անմիջական յարաբերութեան մէջ, քանի որ աշխատանք—պաշտօն կատարելու համար չկայ սահմանուած որոշ ու պարզ չափ ու կանոն, ինքն ըստ ինքեան հասկանալի է, որ տեղի կ'ունենան անախորժ դէպքեր, վատթար տարաձայնութիւններ: Մի անգամ մեղաւորը ծխականի ժլատութիւնը, կծծիութիւնը կը լինի, մի ուրիշ անգամ քահանայի ագահութիւնը: Ոչ միայն քահանան, այլ և բարձրագոյն կրթութեան տէր այն անձերը, լինեն բժիշկներ, փաստաբաններ թէ նոյն իսկ ուսուցիչներ, որոնք դրված են ուղղակի յարաբերութեան մէջ հիւանդի, գործատիրոջ և սանի ծնողների հետ, զերծ չեն նոյն շահասիրական քայլերը ձգելու, սակարկութիւններ անելու, հարուստներին նախամեծարութիւններ տալու կացութիւնից: Հետեւապէս պէտք է բարւոքել պայմանները:

* * Մեր դպրոցների փակվելուց յետոյ, երբ վերջացաւ Թեմական տեսչութեան պաշտօնը և ես մնացի պարապ, ամէն անգամ փշաքաղվում էր մարմինս, ցնցվում էի, երբ երեւակայում էի ինձ ձեռքս առած դանձանակի ափսէն կամ տուփը ժողովուրդի մէջ շրջագայելիս... կամ երբ ներկայանում էր այն վայրկեանը, երբ ծէս կատարելուց յետոյ՝ պիտի ձեռքըս մեկնէի վարձս ստանալու...: Մի տարի և չորս ամիս անպաշտօն մնալուց յետոյ, ստացայ շատ սիրալիր հրաւէր Բաթումի քաղաքից ծխական քահանայութեան: Համաձայն դիմողների խնդրին՝ անմիջապէս առաջարկեցի պայմաններս, որոնցից գլխաւոր երկուսն էին. մինը՝ որ ազատ լինեմ ձեռք պարզելու, սրբազան արարողութիւնները նոյն ժամայն փողով վճարել տալու տեղից և անտանելի կացութիւնից, այլ նշանակվի ինձ ու իմ ընկեր քահանայի տարեկան հաստատուն, որոշ ռոճիկ: Ռոճիկի քանակութիւնը թողնում եմ որոշելու Բաթումի կեանքին ու պայմաններին քաջածանօթ անձերի բարեխղճութեանը: Ես ու իմ ընկերը պատրաստ պիտի լինենք կատարելու մեր պաշտօնը, ժողովրդի հոգեւոր բոլոր պէտքերը—ծէսերը միանգամայն անվճար: Պսակից, մկրտութիւնից, թաղումից, են. ստացված գումարները պիտի մտնեն եկեղեցու գանձարանը երեցփոխի ձեռքով, իսկ այս գանձարանից ամսէ ամիս մենք կը ստանանք մեր ռոճիկը: Միւս պայմանս էր, որ իմ օգնական ընկեր քահանայի ընտրութեան մէջ ունենամ վճռողի իրաւունք: Զանցած 10–12 օր, ստանում եմ պատասխան, որ բոլոր պայմաններս ընդունվեցին. նշանակեցին ինձ 2000 րուբլի, և ընկեր-քահանայիս 1200 րուբլի ռոճիկ: Ռոճիկիս քանակութեան մասին բնաւ չներեցի ինձ խօսելու: Ուրախացած որ ընդունվեցին պայմաններս, տուեցի համաձայնութիւնս: Այնուհետեւ կազմվում է ընդհանուր ժողով, միաձայն կայանում է իմ մասին ընտրութիւն. պատգամաւորների միջոցով ստացվում է խնդրագիրը հոգեւոր իշխանութեանը, ստացվում է հաստատութիւնը և ես գալիս եմ Բաթում:

* * Այսպէս ուրեմն տարեկան որոշ ռոճիկով քահանայ ունենալու առաջին օրինակը տալիս է Բաթումի հայ հասարակութիւնը: Նշանակելի կէտ է այն, որ հասարակութեան կողմից հոգեւոր իշխանութեանը տրված խնդրում ոչինչ յիշատակութիւն չէ եղել իմ պայմանների մասին: Այս հանգամանքը Բաթումցիները պատճառաբանեցին նրանով թէ վախեցանք որ հոգեւոր իշխանութեան աչքում դա համարվի մեր խնդիրը չը յարգելու չափ անընդունելի նորութիւն. ուստի համարելով այդ մեր ներքին գործը, թողնենք որ փոխադարձ աջակցութեամբ օրինական ու հաստատուն հիմունքների վրայ դնենք նրան:

Ես մտայ պաշտօնիս մէջ համաձայն մեր պայմանի. թէ՛ ես, թէ՛ ընկերս և թէ ծառայող դպիրները սկսեցինք ստանալ ռոճիկ. մեր ձեռքերը գանձանակների տուփերին չմօտեցան, ծխակատարութիւնից որքան գումար ստացվում էր, մուծվում էր երեցփոխի մատեանը: Այս առաջին շրջանը տեւեց 8–9 ամիս: Ժողովուրդը գործնականապէս տեսաւ փորձի լաւութիւնը, մի խնդիր ուղարկեց Ս. Կաթողիկոսին՝ մօտ 800 ստորագրութեամբ, որով յայտնում էր իր գոհունակութիւնը Բաթումի քահանայական խնդիրը հասարակութեան ցանկութեան համեմատ վերջացնելու համար, յայտնում էր ուրախութիւն 8–9 ամսվայ մէջ նկատված բարեփոխութիւնների առթիւ և խնդրում էր հայրապետական ձեռքով վաւերացնել քահանաներին ռոճիկ կապելու և ծխակատարութիւնից ստացվող գումարները եկեղեցու ելքի ու մուտքի մատեանի մէջ մուծանելու որոշումը: Ս. Հայրապետը մակագրութեամբ բարեհաճեց հաստատել և վերադարձնել գործադրելու համար:

Այսպիսով հոգեւոր ծայրագոյն իշխանութիւնը եւս տուեց իր հաւանութիւնը. մնում է այժմ գործը դնել աւելի հաստատուն հիմքերի վրայ:

* * Կաթողիկոսական հաւանութիւնն ու հաստատութիւնը ստացվելուց յետոյ՝ հրաւիրվեց ընդհանուր ծխական ժողով, ուր և ընտրվեց մի յանձնախումբ այդ խնդիրը մշակելու և ընդհանուր ժողովի հաստատութեանը ներկայացնելու համար: Յանձնախումբն ունեցաւ իր բազմաթիւ նիստերը: Երեք դրութիւն ի նկատի առնվեց. առաջինը՝ տարեկան միանուագ մի որոշ տուրք նշանակել իւրաքանչիւր ծխի վրայ, ըստ իր դրամական կարողութեան, ազատելով ծխականութիւնները համար որ և իցէ գումար հատուցանելուց: Երկրորդը՝ մի քանի դասակարգերի բաժանել ծխականներից և որոշ գին նշանակել իւրաքանչիւր մի ծէսի համար, և երրորդ՝ այդ երկու դրութեան միջին խառնուրդը — այսինքն՝ թէ՛ ծխակատարութեան համար թէեւ գին նշանակել և թէ տարեկան մի որոշ տուրք: Տուրքերի ժողովելու մեծ դժուարութիւններն ի նկատի առնելով, ընդունվեց երկրորդ դրութիւնը:

Յանձնաժողովը քահանաներիս ներկայացրած ծխացուցակով ժողովրդին 6 դասակարգի բաժանեց, որոնցից առաջին 5 դասակարգը վճարող, վերջին 6րդը ազատ ամէն տեսակ վճարներից: Սահմանվեց առաջին կարգի պսակների համար 50 րուբլի, երկրորդ կարգին 25, երրորդին 15, չորրորդին 10 և հինգերորդին 5 րուբլի: Երեխաների մկրտութեան ու թաղման համար՝ 15, 10, 5, 3 և 1 րուբլի: Մեծերի թաղման համար՝ 50, 20, 10, 5 և 3 րուբլի: Հոգեհանգիստ, յատկական պատարագ, երկրորդ քահանայ հրաւիրելը — բոլոր կարգերի համար առ նուազն հինգական րուբլի: Տնօրհնէքի եւ գերեզմանօրհնէքի վճարը կամաւոր է: Մոմ՝ ո՛վ ինչ գնահոց, որքան վառէ այնքան վճարէ: Յանձնաժողովն ազատ թողեց իւրաքանչիւր ծխականի մի դասակարգից միւսին անցնելը, եթէ իր դրամական կարողութեանն անհամապատասխան գտնէ յանձնաժողովի որոշումը: Եւ այս բոլոր վճիռները վաւերացրեց ծխական ընդհանուր ժողովը:

ՄԵՍՐՈՊ ՔՀՆՑ. ՄԵԼԵԱՆ

(Մնացեալը վաղը)

ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Որքան դժուար իրապէս՝ այնքան դիւրին արուեստ մըն է նկատած գրականութիւնը՝ մեր նորահաս սերունդը. ինչո՞ւ չէ քանի որ մարդկային հոգին իր ամէն երեւոյթներով ներկայացնողները գրագէտ կը կոչուին, անդին ծաղիկ մը փթթումը կամ սոխակի մը դայլայլը նուագողն ալ նոյն իրաւունքը չվայելէ: Չեմ կրնար ըմբռնել թէ կեանքը տակաւին չապրած՝ բանաստեղծութիւններու վերացական մթնոլորտին մէջ մնած էակներու ախերը ու ոհերը ինչ իրական օգուտ կրնան մատակարարել, չեմ ըսեր իրենց նմաններուն՝ այլ նոյն իսկ իրենց անձին. գրագէտ ըլլալ, անուն ու համբաւ ունենալ, աղջիկներու սիրոյն ու հիացման առարկա՛յ ըլլալ, այս է իտէալը դպրոցական ամէն պատանիի:

Ոչ գրականութեան սիրոյն համար՝ այլ անունի և համբաւի՝ կամ թէ գէթ իր միջավայրին մէջ անծանօթ չմնալու բուռն տենչանքին համար...: Ու թերթի մը դուռը ափ կ'առնէ թղթակցի պաշտօն մը մուրալու եւ փառք Աստուծոյ մէկէ աւելի են մեր օրաթերթերը: Թղթակցութեան մը հրատարակութիւնը մանաւանդ իր իսկ անունին տակ ո՛րքան տարօրինակ ընթացքի մը կը մղէ խեղճը: Այլեւս յայտնուած է. հրապարակի վրայ գլուխը վեր կը բռնէ, իր ընկերներուն հետ յոխորտանքով կը վարուի. կը կարծէ թէ ամէն ոք իրմով կը հետաքրքրուի և շուկայի ու տուներու մէջ ամէն դասակարգի մարդերու խօսակցութեան առարկան ինքն է:

Ո՜վ ունայնութիւն:

Թերթերու պարտականութիւնն է չը քաջալերել այսպիսիները իրենց ընթացքին մէջ, զի առով անուղղակի պատճառ կ'ըլլան անոնց բարոյական սպաննումին: Եւ արդէն սխալ տեղեկագրուած դէպքեր հրատարակելով անոնց հերքումը դըրելու դատն հարկին մէջ չգտնուելու համար թերթերու շահը չ'ի պահանջեր առաջին անգամ ներկայացողին ընդունելութիւն ընել: Որովհետեւ այդ համբակներու հապճեպ փութկոտութիւնը զիրենք հակասութիւններու մէջ ձգելէ զատ՝ սխալ տեղեկագրութիւններու ծնունդ կու տայ:

Այս տողերը գրելու շարժառիթը վերջերս Ատաբազարի մէջ պատահած դէպքի մը սխալ հրատարակութիւնն է մէկ քանի օրաթերթերու մէջ: Դէպք մը՝ զոր իրենց մտքը փաթթելով հոս պատուաւոր անձեր անուանարկելու խիղճ չընողներն անգամ այդ թերթերու հրատարակութեանց հակառակը կը պնդեն: Հարկ չկայ ծանրանալ այս սխալ մէջադէպին վրայ և անոր հերքումը դրել: Սա բաւական է միայն որ երբ անմեղը դատապարտել ուզած են, չեն կրցած առանց մեղաւորը անպատուելու անցնիլ:

Ատաբազար Ն. Ս. ԹԱՐԻԳԵԱՆ

ՍՈՂՈՄՈՆԻ ՎՃԻՌ ՄԸ

Սողոմոն իմաստուն բնաւ միտքէն չէր անցըներ՝ տղայ մը մօրը վերադարձուցած օրը, որ շատ դարեր վերջը ինքը պատճառ պիտի ըլլար կին մը իր ամուսնոյն վերադարձուելուն: Եւ մանաւանդ բնաւ չէր կրնար գուշակել որ գործն ալ Չինաստանի մէջ տեղի պիտի ունենար: Երեւակայեցէք Բէքինի մէջ երեք անձ խիստ գեղեցիկ կին մը կը սիրէին: Իրենց զգացումները այնքան անկեղծ էին որ, երեքն ալ զիրենք այդ կնոջ իբր ամուսինը կը ներկայացնէին:

Բառնալու համար անպատեհութիւններ՝ որոնք կրնային ծագիլ, Մանտարէնի մը առջեւ գացին որպէս զի վճիռ տայ: Մանտարէնը նախ և առաջ շփոթեցաւ: Պարագան արտակարգ էր բայց գուշակուածին հակառակ ինք հետեւցուց թէ «ճշմարիտ ամուսինը այն է որ ամէնէն անշահախնդիր սիրով կը սիրէ այս կինը»:

—Ուրեմն, մտածեց ինքնիրեն, այս կինը պէտք է մեռած ձեւացնել: Ճշմարիտ ամուսինը անշուշտ այն մարդը պէտք է ըլլայ, որ ամէնէն աւելի վշտացած պիտի երեւայ:

Ուստի քնացուցիչ ըմպելիք մը խմցընել տուաւ կնոջ, ու կանչեց երեք մարդիկը: Անոնցմէ առաջինը ներս մտաւ, և երբ մահուան լուրը առաւ, չուզեց իսկ մեռեալը տեսնել. երրորդն ալ նոյնպէս ըրաւ: Իսկ երրորդը ներս մնալով սկսաւ լալ և ուզեց գոնէ զայն թաղել: Այն ատեն մանտարէնը կինը թմրած վիճակէն հանեց և իր ամուսնոյն ներկայացուց, որ աւելորդ է ըսել թէ շատ ուրախացաւ:

ԲԱԲԵՐԴԻ ՏԵՂԱԳԱՀԸ

Բաբերդի ազգային վարժարաններու Հոգաբարձութիւնը հետեւեալը գրած է մեզ հրատարակութեան խնդրանօք:

* * *

ԲԱԲԵՐԴ, 17 մայիս 1900

Ժամանակէ մը ի վեր վիճակիս Առաջն. Տեղապահ Գեր. Տ. Յովհաննէս Ծ. Վ. Տ. Յակոբեանի և Բաբերդցւոց նկատմամբ լրագիրներէ ոմանց մէջ սկսած են, կարգ մը զրպարտիչ գրութիւններ երեւալ, որոնք որքան կարեւորութենէ զուրկ՝ գաւառիս ընդհանուր ժողովրդեան մօտ, այնքա՛ն ալ ճշմարտութենէ հեռու են թէեւ որպէսզի միանգամ ընդ միշտ դադրին այդ գրութիւնները՝ Հոգաբարձութիւնս պարտք կը զգայ ներկայս ի պաշտօնէ հաղորդել նաև Պատ. թերթիդ և խնդրել հրատարակութիւնը:

Այն ատենէն ի վեր երբ Տեղապահ Ս. Հայրը վիճակիս թեմական գործերը վարել սկսաւ, շնորհիւ իր ուսումնասիրութեան, կրթական խնդիրը նոր զարկ և մղում մը ստացաւ՝ հետզհետէ վարժարաններու դիրքը բարձրանալով և օգտակար ուղղութեան մը մէջ դրուելով, Մայր Երկսեռ վարժարանի ուսուցիչներու թիւը 1898-1989ին 6էն բարձրացուց 10ի. 1899-1900 կրթական տարւոյս սկիզբն ալ անօրէնին հետ նաև մէկ երկու պաշտօնեաներ՝ իրենց ապիկարութեան և անպարտաճանաչութեան պատճառաւ խապաւ հեռացնելով, անոնց տեղ ձեռնհասներ կոչեց պաշտօնի և այսօր ուրախ ենք յայտնելու որ վարժարանը 13 երկսեռ պաշտօնեաներու ջանքով նախանձելի վիճակ մը ունի:

Ն. Վերատեսչութիւնը ամէն օր կ'այցելէ երկսեռ վարժարանը, որ արդէն Առաջնորդարանի քովն է և անդուլ հսկողութիւն մը ի գործ դնելով՝ կը խրախուսէ ուսուցիչներն ու ուսանողները: Որոշած է յառաջիկայ կրթական շրջանին բանալ՝ ինչպէս արական վարժարանին մէջ, Զ. դասարան, նոյնպէս և մանկապարտէզ մը. այդ պատճառաւ այժմէն իսկ հարկ եղած միջոցները ձեռք առած է՝ մէկ կողմէն ծախքերը հայթայթելու և միւս կողմէ հմուտ մանկապարտիզպանուհի մը գտնելու համար:

Ոչ նուազ գոհունակութեան արժանի է քաղաքիս կրթասէր ժողովրդեան ուղղամտութիւնն ու պարտաճանաչութիւնը, որով ըստ ամենայնի աջակցելով Տեղապահ Հօր ձեռնարկներուն, երբեք չէ դադրած իր նիւթական արդի անձուկ վիճակին մէջ իսկ վճարելէ ո՛չ միայն իր զաւակներուն թոշակները, այլ և նպաստ մը՝ օրինակուելով Տեղապահ Հօր ամսական կէս ոսկւոյ նպաստէն. և եթէ անգանձելի մնացած մաս մը թոշակներ եւս կան, անոր ալ պատճառը ուրիշ բան չէ եթէ ոչ ժողովրդեան մէջ մանաւանդ 4-5 ամսէ ի վեր տիրող կարօտութիւնը:

—)(1)(—

ԷՄԻԼ ԶՈԼԱ

ՑԱՐՁԱԿՈՒՄ ՋԱՂԱՑՔԻՆ ԴԷՄ

Ամառուան գեղեցիկ իրիկուն մը, Հայր Մէլլիէի ջաղացքը մեծ խրախճանքի մէջ էր: Բակին մէջ, քովէ քով երեք սեղան դրուած էր, որոնք հրաւիրեալներուն կը սպասէին: Ամէն մարդ գիտեր թէ այն օրը աղօրեպանին աղջիկը Ֆռանսուազ պիտի նշանուէր Տոմինիք անունով տղու մը հետ, որուն համար կ'ըսէին թէ ծոյլին մէկն էր, բայց այնքան գեղադէմ որ գիւղին երեք փարսախ հեռուն բնակող կիները ըղձալից աչքերով կը նայէին անոր:

Հայր Մէլլիէի այս ջաղացքը ճշմարտապէս զուարթ տեղ մըն էր: Ճիշդ Ռօքրէօզի մէջտեղը, մեծ փողոցին անկիւնը կը գտնուէր: Աւանը մէկ փողոց մը՝ և երկու շէնք միայն ունի, մէկը՝ մէկ կողմը, և միւսը՝ միւս կողմը. բայց հո՛ն, անկիւնը մարգերը կ'ընդլայնին, և խոշոր ծառեր, որ Մոռէլլի ընթացքին կը հետեւին, սքանչելի հովանիներով կը ծածկեն ծործորին խորը: Ամբողջ Լոռէնի մէջ չկայ տակէ աւելի պաշտելի բնավայր մը: Աջ և ձախ կողմերը, խիտ պուրակներ, դարաւոր ծառաբերձ անտառներ մեղմ զառիթափներէ վեր մագլցելով, դալարիքներու ծովով մը կ'ողողեն ամբողջ հորիզոնը. մինչ դէպի հարաւ, դաշտը հրաշալի արգասաւորութեամբ մը կը տարածուի, բնական ցանկերով իրարմէ զատուած անծայրածիր հողի կտորներ ծաւալելով:

Բայց Ռօքրէօզի ամէնէն աւելի հրապոյր ընծայող բանը՝ այն մարմանդագեղ ձորն է, որ յուլիսի և օգոստոսի ամէնէն տաք օրերն իսկ միշտ զով կը մնայ: Մոռէլը կանեփի պուրակներէն վար կ'իջնէ, և կարծես զովութիւնը կ'առնէ այն ստուերներէն, որոնց ներքեւէն կը հոսի փարսախներով, և անտառներու քաղցրամրմունջ շշուկները և անոնց սառած ու ամփոփ ստուերը կը բերէ. բայց միմիայն ինք չէ այս զովութիւնը արտադրողը, բազմաթիւ նաև հոսուն ջուրեր պուրակներուն ներքեւ կ'երգեն. ամէն քայլափոխին աղբերակներ կը ցայտեն: Անձուկ շաւիղներէ անցած պահուդ, կարծես գետնին տակ լիճեր կը գուշակես, որոնք լուսերուն տակ ծածկուած ամենափոքրիկ ծերպերէ դուրս կը ժայթքին, և կ'երթան ծառերուն տակ, խարակներուն միջեւ, բիւրեղեայ ակունքներու մէջ կը հոսին: Այս վտակներուն հեզամրմունջ ձայները այնքան յորդահնչիւն են և այնքան բարձր կ'ելլեն որ կը խափանեն եղնիկներուն երգերը:

Մարդ ինքզինքը դիւթագեղ դրախտի մը մէջ կը կարծէ, որուն չորս կողմը կ'առնեն կարկաչահոս ջրվէժներ:

Վարը, մարգագետինները ջրաթաթաւ են: Հսկայ կասքենիներ՝ սեւ ստուերներ կը յօրինեն: Կաղամախներու երկայն փարագայրներ, մարգերուն եզերքը իրենց ստուերոտ սրահակները կը լարեն: Երկու ահագին սօսիներու ծառուղիներ կան, որոնք արտերու միջէն, մինչեւ կանեփի հինաւուրց դղեակը կը բարձրանան, որ այսօր փլատակ դարձած է: Այս անդադրում կերպով ջրուած գետնին վրայ, խոտերը չափազանց կ'երկննան: Հողէ, բայց բնական հողէ յատակի պէս տեղ մը կայ երկու թաւուտ բլրակներուն միջեւ, որուն մարգերը մարմանդներ են, և որուն հսկայ ծառերը անհեթեթ կայմեր կը գծագրեն: Միջօրէին՝ երբ արեգակը շիկշիկ կ'իջնէ, ստուերները կը կապուտնան, խոտերը լուսավառ՝ տօթին մէջ կը մրափեն, մինչ սառուցիկ սարսուռ մը կ'անցնի սաղարթներուն տակէն:

Ճիշդ հոս տեղն էր Հայր Մէլլիէի ջաղացքը, որ իր թիք-թաքով կը զուարթացնէր այդ խոլ դալարիքներով յօրինուած վայրը: Գաճով և տախտակով շինուած այդ շէնքը, որ աշխարհքիս չափ կ'երեւար, կէս մէջքին՝ հո՛ն վճիտ աւազանի մը կերպարանափոխուած Մոռէլլին մէջ կը թաթխուէր: Սահանք մը կար հոն, և ջրվէժը քանի մը մեթր բարձրէն ջաղացքին անիւին վրայ կ'իյնար, որ դարձած ատենը կը ճռնչէր, տանը մէջ պառաւցած հաւատարիմ սպասուհիի մը հեւքոտ հազովը:

Երբ Հայր Մէլլիէի խրատ կու տային որ փոխէ զայն, «նոր շինուած անիւ մը ծոյլ կ'ըլլայ, և չի կրնար գործէն հասկնալ» կ'ըսէր, գլուխը ցնցելով. և տակաւին չերտերով ժանգոտած երկաթի կտորուանքով, զինկով, կապարով, վերջապէս ձեռքը անցած ամէն բանով հին անիւը կը նորոգէր: Եւ անիւը իր տարօրինակ կիսադէմքովը մամուռներով և խոտերով զարդարուն՝ ա՛լ աւելի զուարթ կ'երեւար: Երբ ջուրը իր արծաթ կոհակներով կը ծեծէր զայն, մարգարիտներով կը զարդարուէր, ու իր տարօրինակ մարմինը սատափէ փողփողուն մանեակի մը տակ կ'անհետանար:

Մոռէլի մէջ թաթխուած ջաղացքին այդ մասը հոն խրած բարբարիկ տապանի մը կը նմանէր: Տունը մեծ մասամբ ցիցերու վրայ կառուցուած էր:

Ջուրը տախտակամածին տակէն ներս կը մտնէր, և գիւղին մէջ ամէնուն ծանօթ ծակեր կային, որոնց մէջէն ամէն մարդ կու գար ահագին խեցգետիններ և օձաձուկեր որսալու: Սահանքին տակը գտնուած աւազանը, հայելիի նման վճիտ էր, և երբ անիւը զայն իր փրփուրներովը չպղտորէր, մեծ ձուկերու երամներ կը նշմարուէին հոն, որոնք նաւախումբի յարմարութեամբ կը յառաջանային: Կոտրատած սանդուխով մը գետը կ'իջնուէր, ուր ցիցի մը կապուած մակոյկ մը կար: Անիւին վրայէն փայտաշէն ճեմելիք մը կ'անցնէր, և տեղ տեղ պատուհաններ բացուած էին: Որմանկիւններ, ցած պատեր, ետքէն աւելցած շինուածքներ, գերաններ, տանիքներ խառն ի խուռն իրարու վրայ դիզուած, իր զարդերէն մերկացած վաղեմուց միջնաբերդի մը երեւոյթը կու տային ջաղացքին: Բայց բաղեղներ բուսեր էին հոն, և տեսակ տեսակ սողուցիկ տունկեր անոր խոշոր ճեղքուածքները կը խցէին, և կանանչ վերարկուով մը կը ծածկէին այդ հինաւուրց բնակարանը: Անկէ անցնող պարոն օրիորդները իրենց նկարատետրին վրայ կը գծէին Հայր Մէլլիէի ջաղացքը:

Շէնքը փողոցին կողմէն աւելի հաստատուն էր:

Ձախ և աջ կողմէն սիւներով և սայլատուններով շրջապատուած, բակին վրայ քարէ մեծ դուռ մը կը բացուէր: Ջրհորի մը քով, ահագին կնձնի մը իր հովանիին տակ կը ծածկէր բակին կէսը: Ետին, տանը առաջին յարկին վրայ չորս պատուհան կար, վրան ալ աղաւնետուն մը: Հայր Մէլլիէի միակ պչրանքն էր տասը տարին անգամ մը այս տան երեսը ներկել: Նոյն միջոցին դեռ նոր ներկեր էին, և միջօրէին արեւը վրան ծաթած՝ ամբողջ գիւղը կը շլացնէր:

Քսան տարիէ ի վեր, Հայր Մէլլիէ Ռօքրէօզի մէջ քաղաքապետի պաշտօն կը վարէր: Ամէնէն յարգուած էր, վասն զի կրցած էր հարստութիւն մը դիզել: Ութսուն հազար ֆրանք կ'ենթադրէին այդ հարստութիւնը, զոր տասնական փարայ իրարու վրայ դնելով ժողվեր էր: Մատլէն Կիյարի հետ ամուսնացած ատեն, որ ջաղացքը օժիտ բերեր էր իրեն, երկու բազուկներէն զատ բան մը չունէր: Բայց տունը տեղը այնքան աղէկ նայեր էր, որ Մատլէն երբեք չէր զղջացեր ըրած ընտրութեանը վրայ: Հիմա կինը մեռած էր, և ինք այրի մնացած իր Ֆռանսուազ աղջկանը հետ: Անշուշտ ա՛լ կրնար հանգիստ ընել, ջաղացքին անիւը մամուռներուն տակ հանգիստ ձգելով, բայց պիտի ձանձրանար, և տունը մեռելի կերպարանք պիտի առնէր:

Թարգմ. Օրիորդ ՆԱՐԴԻԿ ՎԵԱՂՈՒՈԵԱՆ

Այսպէս վարժարանը ցարդ յարատեւելով բարեկարգութեան մէջ, Հոգաբարձութիւնս ալ իր կարգին՝ շնորհիւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր ամսական 6 ոսկւոյ նպաստին և Վիճակիս Առաջն. Տեղապահ Ս. Հօր կամքէ ընծեռուած ամէն կարգի դիւրութեանց, կանոնաւորապէս կը վճարէ պաշտօնեաներու ամսաթոշակները։

Գալով Տեղապահ Ս. Հօր վերագրել ուզուած ուրիշ թերութեանց, այս մասին ալ ո՛չ թէ իբր պաշտօնեայ, այլ իբր Բաբերդցի և ծանօթ ճշմարտութեան, կը յայտնենք գոհութեամբ թէ, Տ. Յովհաննէս Ծ. վարդապետ ուղղամիտ, պարտաճանաչ, եկեղեցական կանոններու խիստ նախանձախնդիր, ուսումնասէր եկեղեցական մըն է, և խիստ ու անաչառ՝ ամէն անոնց դէմ, որոնք ըլլան կրօնական, ըլլան աշխարհական, ըլլան հարուստ կամ աղքատ, նկրտին գործել հակառակ Ս. Եկեղեցւոյ Օրինաց ու կանոններու՝ մազով չափ իսկ, և յանդգնին վնասել կրթական գործին։ Տ. Յովհաննէս վարդապետ իր այս անաչառութեան և օրինապահութեան ապացոյցները միշտ տուած է, որով և բնականաբար իր շուրջը ունեցած է քինախնդիր շահամոլներու աննշան դաս մը, որ սակայն, որչափ ատեն սոյն յայտնի ճշմարտութեանց հանդէպ՝ ջանայ յերիւրանքներով նսեմացնել ուզել Տեղապահ Հօր անաղարտ անունն ու գործունէութիւնը, սակայն և այնպէս չպիտի զօրէ անշուշտ կասեցնել Տ. Յովհաննէս վարդապետը իր սկզբունքէն և ո՛չ ալ խախտել գաւառիս հանուր ժողովրդեան համակրանքը առ իր սիրեցեալ Տեղապահը։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷԻ ՄԷՋ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼԸ

Վերջին թղթաբերով առնուած Բարիզի թերթերը սապէս կը խօսին հարաւային Ափրիկէի պատերազմին վրայ.

«Անգլիական լրաբերները քիչ մը շուտ կ՚երթան։ Եոհաննէսպուրկի գրաւումը երկու օր առաջ ծանուցին. նաեւ կանխահաս կերպով հաղորդեցին Բրէթորիայի գրաւումը. սակայն պէտք է խոստովանիլ թէ դէպքերը կ՚արդարացնեն անոնց լուրերը։ Ուրեմն կարելի է սպասել որ Լորտ Ռոպէրթս քիչ օրէն Բրէթորիա մտնէ։ Ութ ամսուան բազմաշխատ պատերազմէ ետքը բանակ մը որ թիւով հաւասար է հարաւային Ափրիկէի երկու Հանրապետութեանց ժողովրդեան ամբողջ գումարին, կրցաւ յաղթել ափ մը քաջերու դիւցազնական ընդդիմութեանը. Այդ արդիւնքն ալ միակ մարդու մը՝ Լորտ Ռոպէրթսի գործն է։ Մինչեւ այն օրը, ուր ծերունի մարէշալը ստանձնեց պատերազմին հրամանատարութիւնը, անգլիական զօրավարներու և սպաներու թերութիւնները և բրիտանական բանակին տկարութիւնը միայն տեսնուեցաւ։ Այդ օրէն սկսեալ, ընդհակառակը, երեւան եկաւ թերութիւնը դիւղացիներէ կազմուած բանակի մը որ լուրջ կազմակերպութիւն մը և ռազմագիտական ուղղութիւն մը չունի։ Կարելի՞ է ըսել թէ պատերազմը աւարտած է։ Ամերիկա գտնուող պօէր պատուիրակ մը այդ կարծիքէն չէ. նաեւ Տոքթ. Լէյտս որ Լա Հէյի մէջ իրեն յանձնուած պաշտօն մը կատարելէ ետքը, յայտարարած է պելճիական լրագրի մը թղթակցին թէ Բրէթորիայէն ետքը Անգլիացիները կարելի է որ նորէն պատերազմի ձեռնարկեն։ Ինչ որ ալ ըլլայ, հիմա խաղաղութեան վրայ պէտք է խորհիլ։ Անգլիոյ կառավարութեան անկ է, որուն արժանապատուութիւնը փրկուած է, զարմանք պատճառել աշխարհիս մեծանձնութեամբը, ինչպէս Պօէրները սքանչացում առաջ բերին իրենց դիմադրութեամբը։»

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Նիւ Եորքի լրագիրները կը խօսին Պօէրներու պարագային վրայ։ Նիւ Եորք Թրիպիւն ենթադրելով որ Լորտ Ռոպէրթս գործելու կատարեալ ազատութիւն մը պիտի ունենայ, այնպէս կը նկատէ թէ երկու Հանրապետութեանց Անգլիոյ կցուիլը անխուսափելի է, ինչ որ մէկ ժամէն միւսը կրնայ հրատարակուիլ։ Այդ պարագային մէջ, կը յարէ ամերիկեան թերթը, դաշնադրութեան հարկ չկայ և ամէն բան պարզ է, վասն զի վեհապետ մը բանակցութեան չի մտներ իր հպատակներուն հետ։

Նիւ Եորք Թայմզ կ՚ըսէ թէ Լորտ Սոլզպէրիի յայտարարութիւնը խիստ է, բայց անհրաժեշտ էր։ Ամերիկեան թերթը կը յաւելու որ Պօէրները եթէ անկախութիւն պիտի չունենան, գոնէ աւելի ազատ պիտի ըլլան։

—Պօէր պատուիրակները Պոսթընի մէջ համակրական ընդունելութիւն մը գտան։ Քաղաքապետը ու նահանգին կառավարիչը իրենց ներկայութեամբը ընդունեցին զանոնք։ Միթինկ մը գումարուելով Պօէրներուն համար համակրական բանաձեւ մը քուէարկուեցաւ։

ՍԷՆԹ-ԷԼԷՆԻ ՄԷՋ

Սէնթ-Էլէնի կառավարիչ Սըր Հօուարտ Վինսընդ պաշտօնով նոյն կղզին գտնուող Ֆրանսացիի մը մայիս 5 թուականով մէկ նամակը հաղորդեր է Մաքէնի թղթակցին։ Այդ նամակին մէջ ըսուած է թէ Սէնթ-Էլէն գտնուող պօէր գերիներուն թիւն է 1990 որոնք Լոնկվուտի սարահարթին վրայ կը բնակին, ճիշդ մօտը այն տունին, ուր Նափոլէոն հաստատուած էր։ Անգլիացիները լաւ կը վարուին պօէր գերիներուն հետ. բրիտանական զինուորներուն հաւասար ուտելիք ու խմելիք կը ստանան թէ՛ քանակով և թէ որակով։ Առողջական վիճակնին ալ լաւ է։ Ապրիլ 10էն մայիս 5, չորս հոգի մեռած են թոքատապէ։ Մայիս 5ին քսան հիւանդներ կային։ Պօէր գերիները ո և է աշխատութեան բռնադատուած չեն և իրենց ժամանակը ուզածնուն պէս կ՚անցընեն։ Շատերը քրիքէթ և ֆութ-պոլ կը խաղան՝ բաւական ճարտարութեամբ։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐՈՒՆ ՌԱԶՄԱԿԱՆ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Քէյփթաունէն մինչեւ Բրէթորիա հեռաւորութիւնը 1600 քիլոմէթր է։ Անգլիական զօրավարները պարտաւորուեցան 221,000 զինուորներ ցրուել այդ ահագին տարածութեան վրայ և առնուազն 40,000 հոգի ղրկել մինչեւ Թրանսվալի սիրտը։ Հարաւային Ափրիկէի պատերազմին համար երկաթուղիի օգտակար երեք գիծեր կան, որոնց ընդհանուր երկայնութիւնն է 3200 քիլոմէթր։ Առաջին գիծը կը սկսի Քէյփթաունէն, երկրորդը՝ Բոռ-Էլիզապէթէն և երրորդն ալ Իսթ-Լընտընէն։ Ասոնք կ՚երկարին մինչեւ Պուլուվայօ, Եոհաննէսպուրկ և Բրէթորիա։ Պատերազմին սկիզբները երբ Պօէրները անգլիական ստացուածքները արշաւեցին և Աֆրիքանտըրները բրիտանական կառավարութեան դէմ ելան, Տէ Արնաւրթի երկաթուղիին միացման գիծը քանդուեցաւ և երեք մեծ գիծերէն երկուքը կորսուեցան. նաեւ այդ միջոցին վայրաշարժերուն ածուխները Անգլիայէն բերել տալ հարկ եղաւ, վասն զի կարելի չէր հարաւային Ափրիկէի հանքերէն ստանալ։ Վերջերս այդ դժուարութիւններուն ամէնքն ալ անհետացան։ 1899ի նոյեմբերէն մինչեւ 1900 փետրուար, այդ երկաթուղիները փոխադրեցին 18,000 անասուն, 37,000 թոննօ ուտելիք, 80,000 զինուոր և 30,000 ձի։ 1900ի ապրիլէն մինչեւ յունիս 30, երկու հարիւր հազարի մօտ զինուորներ երկաթուղիի միջոցաւ փոխադրուեցան։ Այդ փոխադրութեանց համար 60 հազար՝ այսինքն օրական 500 վակոն պէտք կար։ Այդ գիծերու կայարանները շատ քիչ են. նաեւ ջուր ալ չգտնուելով բաւական դժուարութիւններ քաշուած են և ջուրը աւազաններու միջոցաւ փոխադրուած է։ Հարաւային Ափրիկէի մէջ այդ երկաթուղիները եթէ չըլլային, պատերազմը գրեթէ անկարելի պիտի ըլլար։ Անգլիացիները բաւական դժուարութիւն քաշելով հանդերձ, յաջողեցան կարելի եղածին չափ օգտուիլ երկաթուղի գիծերէն։

ՏՈՔԹ. ԼԷՅՏՍ

Քէօլնիշէ Զայթունկ Գոլիտոլէն հեռագիր մը ստացած է ծանուցանող թէ Տոքթ. Լէյտս կը յայտարարէ որ միշտ վստահութիւն ունի Պօէրներուն վրայ։ «Բրէթորիա, կ՚ըսէ Թրանսվալի ներկայացուցիչը, թէեւ երկու օրուան ճամբով հեռու է Եոհաննէսպուրկէն, բայց անգլիական զինուորները իրենց յառաջխաղացութեան միջոցին ընդդիմութեան պիտի հանդիպին, վասն զի Բրէթորիայի մօտերը տակաւին բազմաթիւ զինեալ Պօէրներ կան։ Զրպարտութիւն է ըսել թէ Քրիւկէր Նախագահը կ՚ուզէ փախչիլ։ Ո՛չ, վտանգին առջեւէն պիտի չփախչի։ Իր պաշտօնատեղին մնալով քաջասրտութեան օրինակ պիտի հանդիսանայ։ Առիւծի մը պէս ինքզինքը պիտի պաշտպանէ։ Յոյս ունինք թէ օտար տէրութիւն մը պիտի միջամտէ։»

ՊՕԷՐՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ՆՈՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔ ՄԸ

Նիւ Եորքէն կը հեռագրեն ուրբաթ օրուան թուականով.—Տէնվէրէն կը հեռագրեն Թրիպիւն լրագրին թէ կառավարիչը ոյժ կու տայ ծրագրի մը որով կ՚առաջարկուի Պօէրները հրաւիրել բնակութիւն հաստատել Բլածի հովտին մէջ (Քոլորատօ)։ Խաղաղականի Միութեան հողերու Ընկերութիւնը տրամադիր է ձրիաբար մէկ միլիոն արտավար տեղ տալ Պօէրներուն և զանոնք Քոլորատօ փոխադրել, պայմանաւ որ Պօէրները այդ ծախքերը այն ատեն վճարեն, երբ բարեկեցիկ վիճակ մը ունենան։ Ընկերութեան մէկ գործակալը գացեր է պօէր պատուիրակներուն ներկայացնելու այդ առաջարկութիւնները։

ԼՈՐՏ ՌՕԶՊԷՐԻԻ ՆԱՄԱԿԸ

Լորտ Ռօզպէրի ուրբաթ օրը հետեւեալ նամակը ղրկեց Լոնտոնի թերթերէն մէկին՝ անոր հաստատման քառասներորդ տարեդարձին առթիւ.

«Երջանիկ եմ լրագրիդ քառասնամեայ յոբելեանը շնորհաւորելուս համար։ Այդ տարեդարձը կարեւոր ատեն մը կը հանդիպի. կը տեսնէ երկրին զանազան տարրերուն միացումը պատերազմի մը մէջ, որուն սրտանց փարած է ազգին մեծամասնութիւնը, վասն զի պատերազմը, իր բոլոր յոյզերուն հետ, գէթ բարեբաստիկ արդիւնք մը կ՚ունենայ։ Պատերազմը կը կաղապարէ ազգ մը, զայն ձեւի կը բերէ, ինքզինքին գիտակցութիւնը կու տայ և իր թերութիւնները քննելու վիճակին մէջ կը դնէ։ Այդ պարագաներուն մէջ մամուլին պաշտօնները միշտ կարեւոր, գերագոյն արժանիք մը ունին։ Մամուլը պէտք է անկեղծ ըլլայ և կուսակցութեանց թելադրութիւններուն չհետեւի. պէտք է ազգը դաստիարակէ, առանց կողմնակալութեան և նաեւ առանց երկիւղի. հարկ է զգուշանայ վեհադրդը խօսքերէ և պեղծումներէ փխուել, առանց ուշադրութիւն ընելու անհատականութեանց։ Պէտք է միշտ պահանջէ ընկերական ու վարչական բարենորոգումներ եթէ անհրաժեշտ են։ Այս միջոցիս դեռ յայտնի չէ թէ ինչ պիտի ըլլան այս տէրութեան ճակատագիրը ու պատասխանատուութիւնները։ Անգլիա պիտի կքի՞ իր ձեռնարկած գործին ծանրութեանը տակ թէ պիտի կրնայ շարունակել։ Ի՞նչպէս պիտի շարունակէ իր ճամբան. ի՞նչ նոր ոյժերու դիմում պիտի ընէ և ի՞նչ ներշնչման պիտի հետեւի։ Ի՞նչ փոփոխութիւններ պիտի ընէ։ Ասոնք այն տեսակ խնդիրներ են որոնք յստակ տեսողութիւն մը և անսայթաքելի քաջութիւն մը կը պահանջեն։»

ԵՐԷԿ ԻՐԻԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Լոնտոն, 5 Յունիս. — Լորտ Ռոպէրթս յունիս 4 թուականով կը հեռագրէ.

«Այս առտու դէպ ի Բրէթորիա յառաջացանք։ Տասը մղոն տեղ քալելէ ետքը, կատաղի ընդդիմութեան մը հանդիպեցանք Պօէրներուն կողմէ որոնք վերջապէս դէպ ի Բրէթորիա ետ մղուեցան։ Անգլիական զինուորները հիմա ցրուած են Բրէթորիայի շուրջը։»

—(Պաշտօնական) Անգլիացիները գրաւեցին Բրէթորիան։

—Ահաւասիկ բնագիրը այն հեռագրին որով Լորտ Ռոպէրթս կը ծանուցանէ Բրէթորիայի գրաւումը.

«Բրէթորիան գրաւեցինք։ Պաշտօնական մուտքը պիտի կատարուի կէս օրէն երկու ժամ ետքը։»

—Ֆրէնչ և Պրուտուուտ զօրավարները Բրէթորիա մտան. քաղաքը ամայի էր։

—Լոնտոնի մէջ նորէն հանրային խրախճանութիւններ կը կատարուին և ամբողջ քաղաքը դրօշներով զարդարուած է։

ՉԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ.—Վիէննայէն կը հեռագրեն այսօրուան թուականով.—Նայէ Ֆրայէ Բռեսսէ կ՚իմանայ թէ մեծ տէրութեանց Բէքինի ներկայացուցիչները կացութիւնը տագնապալից կը նկատեն և իրենց կառավարութիւններէն արտօնութիւն ուզած են Թիէն-Ցինը պաշտպանել միջազգային նաւաբաժնին միջոցաւ։

—Բարիզէն նոյն թուականով հեռագիր մը կ՚ըսէ.—Էլիզէի մէջ Պ. Լուպէի նախագահութեամբ գումարուած նախարարաց Խորհուրդի պահուն արտաքին գործոց նախարար Պ. Տէլքասէ Չինու կացութեան վերաբերեալ քանի մը հեռագիրներ հաղորդեց։ Բէքինի ֆրանսական դեսպանը, միւս տէրութեանց դեսպաններուն հետ համախորհուրդ, ազդու կերպով կ՚աշխատի օտարականներուն պաշտպանութեանը։ Ծայրագոյն Արեւելքի ֆրանսական նաւաբաժնին հրամանատար Քուրժօլ ծովակալը Թագու գնաց։

—Անցեալ շաբաթ օր Թագուի նաւահանգիստին մէջ կը գտնուէին ռուսական ինը, անգլիական՝ երեք, ֆրանսական՝ երեք, գերմանական՝ երեք, աւստրօ-հունգարական՝ մէկ, իտալական՝ երկու, ամերիկեան՝ երկու և ճաբոնի՝ երկու մարտանաւեր։ Կ՚ըսուի թէ ռուսական մարտանաւերուն մէջ տասնըմէկ հազար զինուորներ կան և Բորթ Արթուրի մէջ ալ տասնըչորս հազար հոգի որոնք հրամանի կը սպասեն նաւ նստելու համար։

—Բէքինի շրջականները եւրոպական զինուորներ արդէն սկսած են յարձակիլ Պօքսըրներու վրայ։ Ինչպէս երէկ ծանուցուեցաւ, ռուսական զինուորներ այդ տեսակ յարձակման մը մէջ անոնցմէ 16 հոգի սպաննած և քանի մը հոգի ալ վիրաւորած են։

—Միայն Բէ-Ջիլի նահանգին մէջ երկու հարիւր հազար հոգի կը հաշուին Պօքսըրներու յարողներուն թիւը։

ԵՈՐԿԻՈՍ ԻՇԽԱՆԸ.—Պէրլինէն կը գրեն Աթէնքի լրագրի մը թէ Յունաստանի թագաւորին երկրորդ որդին Եորկիոս իշխանը պիտի նշանուի Կալլէսի Վիքթորիա իշխանուհիին հետ։

ՊԱՐՍԻՑ ՇԱՀԸ.—Թիֆլիզէն կը գրեն մայիս 31 թուականով.

Մուզաֆֆէրէտտին Շահը որ Ախալցխայէն կու գար, մայիս 28ին հոս հասաւ կէս օրէն երկու ժամ առաջ, մասնաւոր կառախումբով։ Ասկէ երկու օրէ քաղաքը արդէն դրօշազարդուած էր։ Զանազան տեղեր յաղթական կամարներ շինուած էին որոնց ամէնէն գեղեցիկն էր Կովկասի պողոտայինը, որ բազմաթիւ զինանշաններով զարդարուած էր։ Թափօրին առջեւէն կ՚երթային ռուս զինուորներ որոնց կը հետեւէին Խազախներ։ Շահին կառքը շրջապատուած էր զինուորական ու քաղաքային բարձրաստիճան պաշտօնատարներէ։ Մուզաֆֆէրէտտին Շահին քովը բազմած էր Կովկասի փոխկառավարիչ Ֆրէզէ զօրավարը։ Կառքին կը հետեւէին Թիֆլիսի կառավարիչ Պ. Սվէչինի, փոխ–կառավարիչ Պ. Սթէֆանովիչ, տեղւոյն զինուորական հրամանատար Ռէյթէր զօրավարը, քաղաքապետ Պ. Եւանգուլեանց և ուրիշներ։ Շահին հետեւորդներն են՝ նախարարապետ Էմին-էս-Սուլթան, արքունեաց հրամանատար Հաքիմ-էլ-Մուլք, առաջին սենեկապետ Հասան-ուտ-Տէօլէ, թղթատարական նախարար՝ Վէզիրի Հիւմայուն և ուրիշներ։ Ճամբուն երկու կողմը բարեւի կեցած էին Թիֆլիզի զինուորները՝ նուագածուներու խումբով և բարձրագոյն վարժարաններու ուսանողներ։ Շահը իջեւանեցաւ Կովկասի կառավարչապետին ապարանքը, որուն առջեւ իրիկուան զօրահանդէս մը կատարուեցաւ։ Գիշերը քաղաքը լուսազարդուած էր, մանաւանդ Կոլովինսքի պողոտան որ սքանչելի տեսարան մը կը պարզէր։ Մայիս 29ի Շահը այցելեց քաղաքին նշանաւոր վայրերը և թանգարանը։ Իրիկուան հարիւր յիսուն հոգինոց սեղան մը տրուեցաւ. բաժակաճառեր արտասանուեցան։ Յետոյ թատերական ներկայացում մը տրուեցաւ։ Մայիս 30ին Շահը պտոյտ մը կատարեց բուսաբանական պարտէզին մէջ. կէս օրին ապարանք դարձաւ և քիչ ետքը մասնաւոր կառախումբով մինչեւ Նաֆթլուղ պտոյտ մը կատարեց։ Իրիկուան խաղաղ զինուորներու զօրահանդէս մը տեղի ունեցաւ։ Շահը մայիս 31ին Վլատիքավքաս ուղեւորեցաւ։

ԳԵՐՄԱՆՆԵՐԸ ԵՒ ՉԷԽԵՐԸ.—Վիէննայէն կը գրեն մայիս 31 թուականով.

—Խորհրդարանին նստաշրջանին վերաբացման առթիւ որ, յունիս 6ին (երէկ) պիտի կատարուի, Գերմանացիներու և Չէխերու միջեւ բանակցութիւնները կը շարունակուին, առանց գոհացուցիչ արդիւնք մը ունենալու։ Երկու կուսակցութեանց միանալուն գլխաւոր արգելքն է սա պարագան թէ երիտասարդ-Չէխերը որոնք Քէօրպէրի նախարարապետութեան օրով խարուեցան, այս անգամ այլեւս չեն ուզեր ետ կենալ իրենց խափանարար ընթացքէն, մինչեւ որ նախապէս գոհացում մը չընդունին։ Գերմանացիներն ալ իրենց կողմէ կը պնդեն որ գերմաներէնը իբրեւ պետական լեզու մը նկատուի։ Այս պայմաններուն մէջ հաւանական չէ որ յաջող ելք մը ունենան՝ Բէչթալի մէջ նախարարապետ ֆոն Քէրպէրի կատարած բանակցութիւնները՝ Աւստրիոյ Երեսփ. ժողովին մէջ ընդդիմադիրներու խափանարար ընթացքին վերջ մը տալու և առժամեայ եկամտացոյցը ու տնտեսական ծրագիրները քուէարկել տալու նպատակով։ Պ. ֆոն Քէրպէր, եթէ չյաջողի, վերջին ջանք մը միայն պիտի փորձէ. Երեսփ. ժողովին աջակողմեան ու ձախակողմեան կուսակցութեանց մօտ, որպէս զի անոնց հաւաքական գործակցութիւնը ձեռք բերէ՝ Չէխերու խափանարար ընթացքին դէմ մաքառելու համար. սակայն այս կարգադրութիւնն ալ յաջողելու յոյս չի ներշնչեր, վասն զի խորհրդարանական կուսակցութեանց միջեւ շփոթութիւն կը տիրէ. նաեւ Լեհերու, կղերական Գերմաններու և հարաւային Սլաւներու մէկ մասը կը վարանի և չի կրնար բաժնուիլ Չէխերէն, ինչպէս նաեւ աջակողմի մեծամասնութեան խումբէն։ Պ. ֆոն Քէրպէր ուրիշ բան պիտի չկրնայ ընել, եթէ ոչ գործադրել իր ձեռքը ունեցած կայս. հրամանագիրը՝ Խորհրդարանը լուծելու և լեզուներու օրէնքը կայս. հրամանագրով գործադրելու համար։ Եթէ այդպէս չընէ պիտի պարտաւորուի հրաժարիլ։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ արտաքին գործոց նախարար Կոլուխովսքի կոմսը յունիս 15ին Բարիզ պիտի երթայ։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ պատերազմական նոր նախարար Անտրէ զօրավարը բողոքագիր մը յանձնեց դատական նախարարին՝ Պ. Իւռպէն Կոհիէի կողմէ Օռօռի մէջ բանակին նկատմամբ գրուած նախատական յօդուածի մը դէմ։ Այդ բողոքագիրը յանձնուեցաւ ընդհանուր դատախազին։

ՍՊԱՆԻՈՅ նախարարապետ Պ. Սիլվէլա ծանոյց խնամակալ թագուհիին թէ վաճառականներու և ճարտարագործներու Միութեան ներկայացուցիչներուն եթէ ունկնդրութիւն շնորհուի, նախարարութիւնը պիտի հրաժարի։

ԱՇԱՆԹԻՆԵՐԸ.—Լիվըրփուլի վաճառականները՝ Ափրիկէի իրենց գործակալներէն շատ մտահոգիչ լուրեր կը ստանան Աշանթիներու ապստամբութեան մասին, որուն ամէնէն կարեւոր պարագան այն է թէ մինչեւ հիմա Անգլիացիներուն բարեկամ եղած ցեղեր միացած են ապստամբներուն։ Զինուորական արդի արշաւախումբը անբաւական կը նկատուի դէմ դնելու բնիկներուն որոնք անկախութիւն կը պահանջեն և բուն իսկ իրենց պետերը նախամեծար կը համարին Անգլիոյ կողմէ կարգուած կառավարիչներէն։ Անհրաժեշտ կը նկատուի, աւելի բազմաթիւ զինուորներ ղրկել Քումասի։ Անշուշտ բնիկները պիտի չկրնան գրաւել Քումասիի ամրոցը, բայց պաշարելով ու սովի ձգելով պիտի պարտաւորեցնեն զայն անձնատուր ըլլալու։ Բնիկները շատ մօտէն կը պաշարեն քաղաքը։ Քումասիի մէջ Հաուսաներու թաղը այրուած է և բազմաթիւ Հաուսաներ սպաննուած են։

ԻՏԱԼԻՈՅ ԵՒ ՀԱԲԵՇԻՍՏԱՆԻ միջեւ եղած սահմանագլուխի խնդրին առթիւ ծագած դժուարութիւնները կարգադրուած են։ Հաբէշիստան կը ճանչնայ Իտալիոյ գաղթավայրին արդի սահմանները։

ՏՈՔԹ. ՆԻՒՎԱՊ ԱԼԻ
ՀՆԴԿԱՍՏԱՆՑԻ ԱԿՆԱԲՈՅԺ

Հնդկաստանցի նշանաւոր ակնաբոյժ Նիւվապ Ալի խան, որ երկար ատենէ ի վեր ակնաբուժութեան արհեստը կատարեալ ճարտարութեամբ ի գործ դրած է օտար երկիրներու և մանաւանդ կայսերական նահանգներու մէջ, և ամէն տեսակ հինցած և նոր աչքի հիւանդութիւնները դարմանած է կատարեալ յաջողութեամբ, այս անգամ Հնդկաստանէն վերադարձած ըլլալով Բերա, Թէքքէ Ճառտէսի 63 թիւ տանը մէջ հաստատուած է։ Ամէն առտու ժամը երկուքէն մինչեւ ինը հիւանդներ կ՚ընդունի, նմանապէս Չորեքշաբթի և Շաբաթ օրերը երկուքէն մինչեւ ինը ձրիաբար կը դարմանէ իրեն դիմող հիւանդները։ 580 26—30

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Առեւտրական և հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան խճուղիներու և կամուրջներու տնօրէն անուանուեցաւ նոյն Նախարարութեան երկաթուղիներու տնօրէնի օգնական Եուսուֆ պէյ։

—Ականաւոր Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ կայս. Թիկնապահ և Պէյլիքճիի ոստիկանապետ Հաճի Հասան փաշայի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ.—Իտալիոյ դեսպան Պ. Բանսա, արձակուրդով իր երկիրը վերադառնալուն առթիւ, երէկ, չորեքշաբթի, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհուած արտօնութեամբ պատիւ ունեցաւ ոչ-պաշտօնապէս ներկայանալու Ն. Վեհափառութեան։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ.—Գերմանիոյ Կայսրը մասնաւոր շնորհակալութիւն յայտնեց Վեհ. Սուլթանին՝ կայս. անձնական սպայակոյտէն միւշիր Շաքիր փաշան մասնաւոր պաշտօնով Պէրլին ղրկուելուն համար։

—Պոլսոյ կողմը Գերմանիոյ Կայսեր ուղեւորութեան յիշատակին համար կառուցանելիք աղբիւրին նկատմամբ Գերմանիոյ դեսպան Պարոն Մարշալ ֆոն Պիպէրշթայն զանազան տեղեկութիւններ մատուցած է Վեհ. Սուլթանին, յայտարարելով նաեւ թէ աղբիւրին համար պէտք եղած վեց լիւլէ ջուրին ծախքն ալ Վիլհէլմ Կայսեր կողմէ պիտի նուիրուի։ Վեհ. Սուլթանը անմիջապէս հրամայեց որ նոյն քանակութեամբ ջուր պատրաստուի։ Աղբիւրին վրայ վեց ծորակ պիտի գտնուի, որոնց իւրաքանչիւրին մէկ լիւլէ ջուր պիտի յատկանայ։ Աղբիւրին ամէնէն գեղակերտ մասը մէկ սիւն է. Վիլհէլմ Կայսրը ուզած է որ այդ սիւնը նման ըլլայ այն յիշատակարանին որ կանգնուեցաւ Պալպէքի աւերակները այցելելուն առթիւ։

ԻՏԱԼԻՈՅ դեսպան Պ. Բանսա, ինչպէս կ՚երեւայ Պաշտօնական Զեկոյցէն, երէկ կայս. պալատ գնաց և Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւը ունենալով, մայրաքաղաքէս արձակուրդով մեկնելուն առթիւ իր հրաժեշտի ողջոյնը մատոյց։ Կայս. ունկնդրութեան ներկայ գտնուեցան նաեւ արարողապետ Իպրահիմ պէյ և դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Քալճարա։ Պ. Բանսա յետոյ Բ. Դուռը գնաց և Մեծ-Եպարքոսին ու արտաքին գործոց նախարարին հետ տեսակցելով հրաժեշտի ողջոյնը մատոյց։ Պ. Բանսա, որուն բացակայութիւնը երկու ամիս պիտի տեւէ, երէկ իրիկուն Իտալիա ուղեւորեցաւ եւրոպական կառախումբով։ Մեծ-Եպարքոսին ու արտաքին գործոց նախարարին թարգմանները և իտալական դեսպանատան ու հիւպատոսարանին բոլոր պաշտօնեաները Սիրքէճիի կայարանը երթալով ողջերթ մաղթեցին։

Պ. ԶԻՆՈՎԻԷՎ.— Կ. Պոլսոյ ռուսական դեսպան Պ. Զինովիէվ որ Պետերպուրկ կը գտնուի, անցեալ հինգշաբթի, Կաչինայի պալատան մէջ պատիւ ունեցեր է Ռուսիոյ Մայր Կայսրուհիին ներկայանալու։

ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐԸ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ զինուորականներու յատուկ պարէնները և դրամները անոնց գտնուած տեղերու կառավարական արկղներուն կողմէ տրուին, առանց յապաղումներու ենթարկելու։ Կայս. այդ Իրատէն Ելմտական Նախարարութեան միջոցաւ ամէն կողմ հաղորդուեցաւ։

ՊԱԳԸ ՊԷՅ.—Վեհ. Սուլթանը իմանալով որ Պետական Խորհրդին վերաքննիչ ատեանին անդամ Սամի փաշազադէ Պագը պէյ հիւանդ է, պալատական բժիշկ մը ղրկել տուաւ անոր բնակարանը՝ Մեծ Կղզի՝ հարկ եղած դարմանները ընելու համար։

ՀՆՈՒԹԻՒՆ.—Գերմանիոյ բրոֆէսէօրներէն Պ. Կիւսթավ Քէօրնէ արտօնուեցաւ հնախուզութիւններ կատարել Պէյլէք Քէօբրիւի մօտ (Էնկիւրի-Էսկիշէհրի երկաթուղիի գիծին վրայ) Բէճի գիւղին շրջակայքը՝ Կորտիոն անուն հին քաղաքին տեղը գտնելու համար։ Պեղումներուն պիտի հսկէ կայս. Թանգարանին պաշտօնեաներէն Ահմէտ Ֆէյրիտուն պէյ։

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղիին համար հարկ եղած երկրաչափական ու գիտական գործիքները պիտի հայթայթուին մասնաւոր մեքենանոցէն որ առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարար Զիհնի փաշայի ջանքերուն շնորհիւ կատարելագործեալ վիճակի մէջ է։ Առ այժմ 25,000 ղրուշի արժէքով գործիքներ յանձնուած են ճարտարագէտներուն։ Այդ մեքենանոցը պիտի կրնայ յառաջիկային, եթէ պէտք ըլլայ, 150,000 ղրուշի արժէքով գործիքներ տալ։

—Թէրսանէի մէջ կը պատրաստուին քսան սայլեր որոնք Հիճազի երկաթուղիին շինութեան ատեն բեռներու փոխադրութեան համար պիտի գործածուին։

ՅՈՒՆԱՑ Ս. Պատրիարքը երէկ փոխադարձ այցելութիւն տուաւ Սամոսի իշխան Քոսթաքի Վայեաննիս էֆ.ի։

ՍԸՎԱԶԻ կուսակալութեան օգնական Հրիսթիտի էֆ. Եորկանճօղլու երեք ամսուան արձակուրդ ստացաւ։

ԺԱՆՏԱԽՏ.—Իզմիրի Թաղապետական ժողովը որ մինչեւ հիմա հարիւր ոսկի ծախսած է քաղաքին հանրային մաքրութեան և զանազան տեղերու ապանեխմանը, իր բոլոր նիստերուն մէջ միայն կասկածելի հիւանդութեան առթիւ ձեռք առնուելիք առողջապահական միջոցներուն վրայ կը խորհրդակցի։ Կուսակալ Քեամիլ փաշա հրահանգ տուած է որ եթէ նոյն կասկածելի դէպք մը պատահի, Թաղապետական ժողովը ամէն միջոց ձեռք առնէ, հանրային առողջապահութիւնը պաշտպանելու և հիւանդութեան առաջքը առնելու համար։

—Իտալիոյ կառավարութիւնը որոշեց հօթը օրուան քարանթինայի ենթարկել Իզմիրի ժամանումները, բայց ուղեւորութեան տեւողութիւնը այդ հաշուին մէջն է։

—Միքրոպագիտական աշխատանոցին օգնական Տոքթ. Նուրի պէյ, որ Իզմիր կը գտնուի, առողջապահական վարչութեան մէկ սենեակին մէջ կը քննէ այն արիւնը որ առնուած է երկրորդ հիւանդէն՝ Մոշ Մոնթօլի ուռեցքէն։ Այդ սենեակին մուտքը խստիւ արգիլուած է։

—Իզմիրի անգլիական հիւպատոսարանը իր կառավարութենէն Բաստէօրեան շիճուկ ուզած է։

—Իզմիրի խաները փութով կ՚ապանեխուին թաղապետութեան կողմէ։ Լազարէթոյի մօտ խանի մը մէջ բնակող տասնըհինգ հոգի՝ հագուստներին փոխուելէ ետքը՝ Մէլանթիա թաղը փոխադրուեցան, Գարա Բունարի և Համիտիէի մէջ առժամեայ մաքրանոցներ հաստատուեցան։ Կ՚ըսուի թէ ցամաքի ճամբով հաղորդակցութեանց քարանթինան հինգէն երեք օրուան պիտի իջեցուի։

—Իզմիրէն տարուած ապրանքները Յունաստանի մէջ չեն ընդունուիր։

—Վերջին լուրերու նայելով, առաջին անգամ հիւանդացող Հրեան՝ բժշկական դարմանի պէտք չունենալու աստիճան աղէկցեր է։ Երկրորդ Հրեան ալ հետզհետէ կ՚աղեկնայ. ուրբաթ օրը տաքութիւնը 38ուկէս աստիճանէն վեր չէ ելած։ Չորրորդ անգամ ըլլալով Տոքթ. Եէրսինի շիճուկը ներարկուած է այդ Հրեային։

—Քլազոմէնի մաքրանոցին մէջ քարանթինա սպասող ուղեւորներուն առողջական վիճակը գոհացուցիչ է։

—Բոռ-Սայիտէն ժանտախտ վարակուած անձ մը փախեր է, սակայն Տամիէթի մէջ ձերբակալուելով մասնաւոր տեղ մը արգելքի տակ առնուեր է։

—Եգիպտոսի առողջապահական վարչութիւնը որոշեց որ Իզմիրէն եգիպտական նաւահանգիստները ժամանած շոգենաւերուն ուղեւորները և նաւաստիները զատ զատ բժշկական խիստ քննութեան ենթարկուին, անոնց ճերմակեղէնները ու հագուստները և նաւաստիներուն պահած տեղերը ապանեխուին և ուղեւորներու ու նաւաստիներու մէկ ցուցակը հաղորդուի առողջապահական վարչութեան։

—Անցեալ երկուշաբթի Աղեքսանդրիայէն Իզմիր հասած 20 տարեկան յոյն մը՝ Քլազոմէնի մաքրանոցին մէջ քարանթինա սպասած ատեն փորհարութենէ բռնուելով Իզմիր վերադառնալուն հիւանդութիւնը սաստկացեր է. ուստի կառքով յունական հիւանդանոցը գացեր է, բայց չէ ընդունուեր։ Ասոր վրայ կառապանը զայն կողմնակի փողոցի մը մէջ մայթին վրայ ձգելով փախեր է։ Առողջապահական պաշտօնեաները հասեր և կասկածելի ախտ մը չտեսնելով հիւանդանոց փոխադրեր են զայն։

—Ծիտտէի մէջ ապրիլ 13էն մայիս 14 ժանտախտէ 47 մահեր պատահած են և մայիս 15էն 22, 20 մահ։ Եամպուի մէջ ապրիլ 28էն մայիս 16՝ մահ 40։ Սուաքինի մէջ ապրիլ 19էն՝ 3 դէպք ու 1 մահ, անկէ մինչեւ մայիս 22՝ ոչինչ։ Բոռ-Սայիտի մէջ՝ ապրիլ 17էն մայիս 22՝ դէպք 51 ու մահ 17։ Տամիէթի մէջ ապրիլ 17ին՝ 1 մահ։ Աղեքսանդրիոյ մէջ ապրիլ 24էն մայիս 22, դէպք 7 ու մահ 4։

ԵԳԻՊՏՈՍԷՆ ԼՈՒՐԵՐ. — Գահիրէէն կը գրեն մայիս 22 թուականով.

Անգլիական Ընկերութիւն մը արտօնութիւն ստացաւ Նեղոսի եզերքները ուղղելու համար, որով շահուելիք հողերը Ընկերութեան սեփականութիւնը պիտի ըլլան։

—Ոռոգմանց վարչութեան ընդհանուր քննիչը կարծիք կը յայտնէ թէ բամպակի այս տարուան բերքը կրնայ ըլլալ որ այնչափ մնայուն չըլլայ։ Ոռոգման համար օրական հայթայթուած ջուրը քսան միլիոն խորանարդ մեթրէն աւելի է, թէեւ Նեղոսի ջուրերուն աճումը Ասուանի մէջ յուլիսի կէսին կը զգացուի և Գահիրէի մէջ յուլիսի վերջերը, բայց նոյն ամսուան առաջին օրերուն Գահիրէի մօտ ջուրերու մատակարարութեան քանակութիւնը առժամապէս պիտի աւելցուի։ Յունիսի մէջ թէեւ ջուրի նեղութիւն պիտի քաշուի, սակայն յուլիսէն սկսեալ դժուարութիւնները պիտի վերնան։ Կառավարութիւնը բաւական տնօրէնութիւններ ըրաւ, եգիպտացորենի մշակութիւնը արգիլեց որով յուլիսի մէջ բամպակներու ոռոգումը պիտի չվնասուի։

—Սուտանի կառավարութիւնը հրատարակեց 1899ի ելմտացոյցը։ Հասոյթները բարձրացած են 126,596 եգիպտական ոսկիի. եգիպտական կառավարութիւնը, քաղաքային վարչութեան ծախքերուն բացը գոցելու համար 134,317 ոսկի տուած է, որով 1898ի մնացած 6,296 ոսկիով հասոյթներուն ընդհանուր գումարը կ՚ըլլայ 267,209 ոսկի։ Ընդհանուր ծախքն է 236,534 ոսկի։ Յառաջիկային ծախքեր պիտի ըլլան Խարթումի քոլէճին կառուցմանը, Սուտանի երկաթուղիներուն աւարտմանը, հեռագրական թելերու յաւելմանը, Աթպարայի կամուրջին շինութեանը համար եւայլն, որով 22,819 ոսկիի բաց մը պիտի գոյանայ։

ՍՈՖԻԱՅԷՆ առջի օրուան թուականով կը հեռագրեն թէ Ֆէրտինանտ իշխանը որ Էպէնթալ գացած է՝ իր մօրը ծննդեան տարեդարձին ներկայ գտնուելու, քանի մը օրէն Սոֆիա պիտի դառնայ։

ԼԻՎՐԲՈՒԼ գտնուող օսմ. հպատակները հրաւիրուեր են մինչեւ տասնըհինգ օր օսմ. հիւպատոսարանին ներկայանալով արձանագրել տալ իրենց անունները։

ՄԽԱՃՈՒՏԻ ՈՒԺԺԻՆ եկմտական 1315 տարուան հասոյթները, 1313-14 տարեշրջաններուն հետ բաղդատելով, 170,000 ոսկի աւելի են։

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ Տեսչութիւնը նկատելով որ Թահիտոմսս լրագիրը օրէնքին անսաստած է, ծանոյց արտօնատիրոջը որ իր այդ ընթացքը եթէ կրկնէ, օրէնքին տրամադրութեանցը պիտի ենթարկուի։

ԹՈՒՐՔԵՒՀԵԼԼԷՆ պատերազմին ատեն վնասուած օսմ. հպատակներուն ըլլալիք հատուցման համար կազմուած յանձնաժողովը քանի մը շաբաթէն պիտի աւարտէ իր աշխատութիւնները։ Յանձնաժողովը շաբաթ օրուան իր նիստին մէջ քննեց Բրեվեզա ղրկուած քննիչներուն տեղեկագիրը։

—Թեսալիոյ հելլէն պաշտօնեաները հեռագրեր են իրենց կառավարութեան թէ Բ. Դուռը ծանր մաքս որոշած է Թուրքիա մտնելիք ապրանքներու համար և թէ այդ մասին հսկողութիւն կատարելու համար սահմանագլուխին մաքսային պաշտօնեաներուն թիւը աւելցած է։ Կ. Պոլսոյ հելլենական դեսպանն ալ շաբաթ օրը նոյն միտքով հեռագիր մը ուղղած է Աթէնք Արտաքին գործոց Նախարար Պ. Ռոմանոս այդ երկու հեռագիրները հաղորդեր է նախարարապետ Պ. Թէոթոքիսի։

ՌՈՒՍԻՈՅ կայսրուհիին ծննդեան տարեդարձին առթիւ, այս առտու գոհաբանական աղօթքներ կարդացուեցան ռուսական դեսպանատան Պէօյիւքտէրէի ամառանոցին մատրան մէջ։

ՔԱՐԱՓՆԵՐԸ.—Իգտամ ժեռնհաս պաշտօնարանին և մանաւանդ քարափներու գնման յանձնաժողովին ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ ըսելով որ Ղալաթիոյ քարափը օր օրի դէպի ծով կիջնէ, այնպէս որ նաւակ նստելու յատուկ սանդուխները ծովին մէջ կորսուած են. նաև շոգենաւերու մօտենալիք տեղերն ալ այն աստիճան վար իջած են որ առաջները մինչեւ այդ տեղերէն նաւակ նստելու համար դժուարութիւն կը քաշուէր, հիմա քարափը հաւասար կուգայ նաւակին եզերքին։

Կ. ՊՈԼԻՍ ՍԵԼԱՆԻԿ երկաթուղիի միացման գիծին Ընկերութեան կողմէ Հալիքը գետին վրայ կառուցուած կամուրջին առժամեայ ընդունելութիւնը կատարելու համար՝ հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան կողմէ Խայրի պէյ, Մարկոսեան էֆ. ու Զիւհտի պէյ երէկ իրիկուն Սելանիկ ուղեւորեցան։

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—Պատրաստուած վիճակագրութիւն մը կ'երեւայ թէ 1896ին Յունաստանէն Թուրքիա բերուած ապրանքներու արժէքն է 8 ու կէս միլիոն տրախմի. իսկ անկէ հոն տարուածներունը՝ 17 ու կէս միլիոն տրախմի։ Առաջները Յունաստանէն ամէնէն աւելի քունեաք, օճառ ու ձէթ կը բերուէր Թուրքիա, բայց քանի մը տարիներէ ի վեր Թուրքիոյ մէջ օճառի գործարաններ հաստատուած ըլլալով, օճառի և ձէթի ներածումը քիչցած է։ Ամէնէն աւելի Թուրքիա բերուած հելլենական ապրանքները կ'րդ մը կերպասներ են. Ասկէ Յունաստան ղրկուած գլխաւոր ապրանքներն են ցորեն, աւազ ու արջառ։

ԲԻԼԻՍ գաւառակին մէջ հունձքերուն վնասող որթ մը երեւան ելած ըլլալով, Հալէպի երկրագործական տիպար ագարակին երկրորդ տնօրէնը հոն ղրկուած է պէտք եղածը ընելու համար։

ՀՌՈՄ գացած կաթոլիք ուխտաւորներու մէկ մասը երէկ առտու մայր քաղաքս դարձաւ։

ՓՈԹՈՐԻԿ.—Վերջերս Պոնտայի մէջ սաստիկ փոթորիկ մը ծագելով, տասը տուներ փլեր և բազմաթիւ անասուններ կորնչեր են։

ՆՈՒՇԻ գինը այս տարի պիտի սղի, վասն զի Սպանիոյ ու Ֆրանսայի մէջ ծառերը վնասուած են։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսչութիւնը տասնըհինգ պաշտօնեաներ ընտրեց որոնք Եւրոպա պիտի ղրկուին մաքսային գործառնութիւնները սորվելու համար։

ՇԻՐՔԵԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ ընկերութեան 42 թիւ շոգենաւը հանելու գործողութիւնը այսօր պիտի կատարուի՝ Թէրսանէի շարժուն աւազանին միջոցաւ. կ'յուսուի թէ շոգենաւը մինչեւ մէկ շաբաթ կարելի պիտի ըլլայ հանել։

ՈՐԲԱՆՈՑ.—Կ. Պոլսոյ մէջ հաստատուելիք որբանոցին հիմնարկէքը պիտի կատարուի վեհ. Սուլթանին գահակալութեան 25րդ տարեդարձին օրը։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.—Կ. Պոլսոյ ապահովագրական Ընկերութեանց միջեւ կատարուած բանակցութիւնները՝ ընդհանուր սակացոյց մը պատրաստելու համար, ելքի մը յանգելու վրայ են։ Մէկ երկուքէ զատ, միւս բոլոր Ընկերութիւնները յանձնառած են ընդունիլ այդ սակացոյցը և օրէ օր կը սպասուի որ մինչեւ հիմա չհամակերպողներն ալ ընդունին զայն։ Բանակցութեանց այսչափ տեւելուն՝ երեք տարիէ ի վեր, գլխաւոր պատճառն է անգլիական Ընկերութեանց ընդդիմութիւնը՝ նոր սակացոյցին կանոնագրին մէկ յօդուածին, որուն համաձայն, մասնակցող Ընկերութիւնները պարտաւոր են առաջուընէ որոշուած ապահովագիները նոր սակացոյցին համաձայն փոխելու կամ ոչ։ Այդ յօդուածը վերցուած եւս որ յաջողած է ուրիշ մը որով Ընկերութիւնները պարտաւոր են ապահովագիները բարձրացնել նոր սակացոյցին պարունակութեանը համաձայն։ Ընկերութեան ներկայացուցիչները մօտերս գումարում մը պիտի ունենան՝ նոր սակացոյցին գործադրութեան թուականը որոշելու համար։ Սակացոյցին պարունակած գիները հիմակուաններէն շատ բարձր են։

ՄԻՏԻԼԼԻԻ Պանքայէն 1200 օսմ. ոսկի գողցող անձը Մանչեսթրի մէջ ձերբակալուեր է։

ՕՁ ԿԼԼԱԾ ՄԱՐԴԸ.—Գարթալի մէջ առնաւուտ անտառապահ մը՝ բարձրահասակ, անցեալները, կաթ խմելէ ետքը դաշտին մէջ կը քնանայ։ Քիչ ետքը օձ մը բերնէն ներս կը մտնէ։ Անտառապահը նոյն պահուն կ'արթննայ և կը բռնէ պոչը օձին որ դեռ ամբողջովին մտած չէր, և դուրս կը քաշէ. բայց կ'երեւայ թէ այդ միջոցին կզակը սեղմած էր, վասնզի օձին պոչը ձեռքը կը մնայ և գլուխը ու օձին մէյ միւսոյն մնացած մասը ստամոքսին մէջ կ'երթան։ Անտառապահը անմիջապէս Գարթալ կը փութայ, օգնութիւն ուզելու համար։ Ամէն տեսակ դարմաններ կ'ըլլան առանց օգտակար արդիւնքի մը։ Մարդը կատարելապէս ուժասպառ կը մնայ և վերջապէս չորս օր ետքը Մեծ Կղզի կը ղրկուի. հոն դեղարանի մը մէջ բժշկական քննութեան կ'ենթարկուի և կը հաստատուի թէ օձը ստամոքսին մէջն է և տակաւին ողջ։ Անտառապահը հիմա հիւանդանոցի մը մէջ կը դարմանուի։

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.—Աւջի գիւղը, Բեբայի Հալէպլի փողոցը, Իտալացի Պ. Երասիմոյի տանը մէջ յանդուգն գողութիւն մը գործուեցաւ։ Պ. Երասիմօ ընտանիքով հիւր գացած էր Թամճալը։ Գողերը որոնք կ'երեւայ թէ գիտէին այդ պարագան, տունը մտան և կատարեալ հանդարտութեամբ հաւաքեցին արժէքաւոր գոյքերը. յետոյ այդ աշխատութենէն ախորժակնին բացուելով, տանը մէջ գտնուած ուտելիքները ճաշակեցին. յետոյ քիչ մըն ալ քնացան, ինչ որ ցոյց կու տար անկողիններուն վիճակը։ Գողերէն մէկը առտուն տունէն դուրս ելած բռնուած մուճակ հագած և թեւին տակ ծրարով մը։ Տեսնողները հասկցան թէ գող է։ Պ. Երասիմօ ու ընտանիքը երբ երէկ առտու վերադարձան, տեսան թէ տունը կողոպտուած է։

ՅԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ.—Երէկ առտու Ղալաթիոյ Պարպարէսօ գարեջրատան մէջ Աբրովմ Լէօզաքիս անուն սափրիչ մը յանկարծամահ եղաւ։

ԱԿՌԱՆԵՐՈՒ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ.—Ակռաներու չգոյութիւնը կը վնասէ արտաքինութեան և դէմքը կը տձեւացնէ։ Առանց լաւ ակռաներու բնաւ կատարեալ ծամողութիւն չկայ, առանց կատարեալ ծամողութեան բնաւ կատարեալ մարսողութիւն չկայ, առանց մարսողութեան չի կայ սննդառութիւն, առանց սննդառութեան չի կայ առողջութիւն, և առանց առողջութեան ի՞նչ է կեանքը։ — Ուրեմն խորհուրդ կու տանք ատամնաբուժական ակռաներու դիմել Տքթ. Պառիի, միակ ատամնաբոյժը որ երկու անգամէն կրնայ տեղը դնել երբուն և անարմատ ակռաները արհեստական ամենագեղեցիկ ու ամենահաստատուն ակռաները պատրաստել առանց քիմքի, կեռերու, զսպանակներու, ևայլն, որոնք լաւ արտասանութեան հետ կատարեալ ծամողութիւն կապահովեն։

Ամէնէն փափուկ, ամէնէն ջղային անձերը կրնան կատարեալ ապահովութեամբ դիմել Տքթ. Պառիի լիովին գոհ մնալու համար։ Արդէն իրեն դիմողը կատարելապէս գոհ մնալէն ետքը միայն ստակը պիտի վճարէ։

Ամէն օր կը դարմանէ ժամը 9էն (Բ. Ե.) մինչեւ իրիկուան 5, Բերա, Ֆրանսական դեսպանատան դէմը, 374 թիւ տունը։

VIN & SIROP DE DUSART

Տղաբերքի վրայ եղող մէկէ աւելի կիներ կը հարցնեն իրենք իրենց թէ իրենց տղան թարմ, կարմրուկ և կամ առողջ կազմուածքո՞վ պիտի ըլլայ. վասն զի շատ անգամ պզտիկ էակը շատ շուտ կը զարգանայ իր աղանդին մէջ, ի վնաս իր առողջութեան. յետոյ կան նաեւ նուաղումներ, շնչահատութիւն, յոգնութիւն ամենափոքր ճիգէ մը և կամ քանի մը քայլերէ. Փոսֆաթ մըն է որ կեանքի թելը կը շինէ, ոսկորներէն միսերէն և այսպէս անզգալաբար մօրմէն տղոց կ'անցնի։ Այս ակամայ տկարացումը կը դարմանուի ամէն օր մէյմէկ գդալ Տիւզարի Լաքթոֆոսֆաթէն առնելով. անոր ազդեցութիւնը կրկին է, մօրը համար ուժ և կորով կու տայ, և տղուն համար, որուն կազմաւորումը կը կատարուի աստիճանաբար և անընդհատ։

ՄԻ՛ ԿԱՐԴԱՔ!!!

Ձմեռուան յատուկ բանջարեղինաց տեսակներուն հունտերը ցանելու ժամանակը հասած ըլլալով՝ սոյն բանջարեղինաց տեսակներէն հարուստ հաւաքածոյի մը հունտերը Եւրոպայէն բերել տալով խիստ դիւրամատչելի գիներով կը ծախուին Կ. Պոլիս, Պաղչէ Քափու, Պինալիբ Զէյլիտի վաճառատունը։

Սոյն վաճառատան մէջ կը ծախուին նաեւ ամէն տեսակ մշակութեանց համար արհեստական աղբ և վարդատունկերու և մեխակներու համար մասնաւոր արհեստական աղբեր, քիլօն չորս ղրուշ։ 603

ԱԶԳԱՅԻՆ

Թիֆլիսի մեր Թղթակիցը հետեւեալը կը գրէ մեզ. «Ասկէ առաջ տրուած տեղեկութեանց համաձայն անանկ կը կարծուէր թէ Ս. Հայրապետը Թիֆլիսէ Էջմիածին դարձին պտոյտ մը ընելով, պիտի հանդիպի այլ եւ այլ թեմեր՝ ինչպէս օրինակի համար Աժտէրխան, Շամախի, Պեսարաբիա ևայլն։ Հաւաստի աղբիւրէ կը լսեմ թէ այդ հովուական այցելութիւնը յետաձգուեր է, և Ն. Ս. Օծութիւնը վերադարձեր է ուղղակի Էջմիածին՝ Մայր Աթոռէն բացակայ չմնալու համար։

—Բեդերսպուրկի Հայ Տիկինները իրենց միջեւ գումար մը հաւաքելով ղրկեր են Ազգ. Պատրիարքարան՝ ի նպաստ կարօտեալներու։

—Արեւելքի այս օրուան առաջին էջին մէջ իբր թերթօն կը սկսինք հրատարակել Զոլայի ամէնէն սիրուն ու գրաւիչ նորավէպներէն մէկը, Յարձակում ջաղացքին վրայ, որուն թարգմանութիւնը կը պարտինք դեռատի աղջկան մը՝ օրիորդ Նարդիկ Եսայեանի։ Անոնք որ Զոլայի այդ գեղեցիկ նորավէպին Ֆրանսերէն բնագիրը կարդացած են, պիտի հասկնան իսկոյն թէ Օ. Եսայեան յաջողած է բաւական լաւ թարգմանութիւն մը ընել, մէկ կողմէ հաւատարիմ մնալով բնագրին, և միւս կողմէ աղուոր հայերէնի մը վերածելով զայն։ Զոլայի ոճը՝ ինքնին շատ դիւրահասկնալի ընթերցման համար, ամէնէն դժուարներէն մէկը կը դառնայ թարգմանելու պահուն։ Օրիորդ Եսայեան՝ հակառակ համեմատաբար պզտիկ տարիքի մը, իր ստացած զարգացման շնորհիւ կրցեր է յաղթել այդ դժուարութեան, պարագայ մը՝ որ շատ պատուաբեր է իրեն և անշուշտ քիչ մըն ալ իր դաստիարակներուն։

—Այնթապի մէջ «Կիլիկասիրաց» անուն Մարմին մը կազմուեր է եղեր արժանաւոր քահանաներ պատրաստելու համար կղերանոց մը հաստատելու համար։ Այդ մարմինը Պատրիարքարան ալ դիմելով, այդ նպատակաւ հանգանակութեան արտօնութիւն խնդրեր է։

—Բաղէշի Առաջնորդ Եղիշէ Ծ. Վ. Չիլինկիրեան մանրամասն տեղեկագիր մը ղրկած է Պատրիարքարան, իր վիճակին մէջ գտնուող Խիզանի կողմերը երեւան եկած դաւանափոխական շարժումներու մասին, որոնք վերջ գտեր են այլեւս։ Ինչպէս գրուեցաւ ասկից առաջ, Դոմինիկեան եկեղեցականներ այդ կողմերը գացած ըլլալով, տեղացիները հաւանած էին դաւանափոխ ըլլալ, բայց սպասուած նպաստները հասած չըլլալով, ժողովուրդը հեռացեր է իր այդ մտադրութենէն։ Եղիշէ Ծ. Վ. անոնց հոգեւոր պէտքերուն մասին ալ հարկ եղած միջոցները տնօրինած ըլլալով, Կրօն. Ժողովը իր վերջին նիստին մէջ քաջալերութեան և գոհունակութեան արժանի գտեր է առաջնորդին ջանքերը, և այդ իմաստով գիր մըն ալ ղրկել որոշեր է, ինչպէս գրուած էր երէկ։

ԱԶԴ

Օսմ. Հանրային Պարտուց Վարչութեան

Հանր. Պարտուց Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ 4% Բրիօրիդէի պարտաթուղթերը ունեցողներուն թէ 1890 ապրիլ 15/27ի կայս. հրովարտակին ԺԴ. յօդուածին համաձայն, այն կտրօնները, որոնք իրենց պայմանաժամը լրանալէն մինչեւ 6 տարի չեն գանձուիր, պիտի ջնջուին։ Հետեւաբար նոյն պարտաթուղթերուն թիւ 8 կտրօնները, որոնց պայմանաժամը 1894 Սեպտ. 1/13ին լրացած է, եթէ մինչեւ 1900 օգոստոս 31/13 սեպտ. չգանձուին, Օսմ. Հանրային Պարտուց պիտի մնան։

* * *

Հանրային Պարտուց Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ Օսմ. Հանրային Պարտուց Թուղթերէն ունեցողներուն թէ՝ 1880 դեկտ. 8|20ի կայս. հրովարտակին Ե. յօդուածին Ե. հատուածին համաձայն, այն կտրօնները, որոնք իրենց պայմանաժամը լրանալէն մինչեւ 6 տարի չեն գանձուիր, պիտի ջնջուին։ Հետեւաբար թիւ 22 կտրօնները, որոնց պայմանաժամը 1894 սեպտ. 1)13ին լրացած է, եթէ մինչեւ 1900 օգոստոս 31)13 սեպտեմբեր չգանձուին, Օսմ. Հանրային Պարտուց պիտի մնան, Ընդհ. Տնօրէնութիւն

19)1 Յունիս 1900
Կ. Պոլիս 3—13

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ԷՕՓԷՆ Ծ. ՊԷԶՄԱՃԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
Ղալաթիա, Վօյվօտա փողոց,
Մահրի խան, Թ. 2

Վերոյիշեալ դրամատունը ամէն տեսակ վաճառականական ու պանքայի գործառնութիւններ կ'ընէ։

Արժէթուղթեր աւանդ առնելով փոխատուութիւն։—Գաւառները և արտասահման ղրկուելիք գումարներու գանձում և առաքում։—Կտրօններու զեղչ, չէքեր՝ բովանդակ Թուրքիոյ և Յունաստանի համար։—Այս դրամատան մէջ ամսական 20-100 ղրշ. վճարելով կարելի է գնել՝ Օսմանեան և Հելլենական երկաթուղիի պարտաթուղթեր, Եգիպտական Քրէտի Ֆոնսիէ, Վիլլ տը Բարի, Վիլլ տը Պրիւքսէլ, Բանամա, Վիլլ տը Բարիի քառորդ թուղթեր, ևայլն, այլն։

Հեռագիր

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԾԱՆՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

ՊՈՔՍԸՐՆԵՐՈՒ ՇԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

25 ՄԻԼԻՈՆԻ ՎՆԱՍ

2000 ԽԱԶԱԽՆԵՐ ՊԵՔԻՆԻ ՎՐԱՅ ԿԸ ՔԱԼԵՆ

Լոնտոն, 6 Յունիս.—Կացութիւնը վերջին աստիճան ծանր հանգամանք մը ստացած է Չինաստանի մէջ։ Վերջին հեռագիրները կ'ըսեն թէ Պոքսըրները սպաննեցին և բզքտեցին օտար ճարտարագէտներ ու միսիոնարներ։

Պոքսըրները աւերեցին երկաթուղին եւ բազմաթիւ կայարաններ այրեցին։ Մինչեւ հիմա հաստատուած վնասները 25 միլիոն ֆրանքի կը հասնին։

Անթինկի կայարանն ալ այրեցաւ։

Նորագոյն հեռագիրներ կ'ըսեն թէ Պոքսըրները տիրացած են Բէքինի և Թիէնցինի միջեւ եղը գտնուող տարածութեան։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՀԱՒԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՆՈՐ ԱՐՇԱՒԱՆՔ
ԴԷՊԻ ՉԻՆԱՍՏԱՆ

Լոնտոն.—Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ 2000 Խազախներ Բէքինի վրայ կը քալեն։

—Ընդհանուր կարծիքը սա է որ, եթէ երբեք Ռուսիա շարունակէ բազմաթիւ զինուորներ ղրկել Չինաստան, Ճապոնի հետ ընդհարում մը անխուսափելի պիտի դառնայ։ Միացեալ Նահանգները պիտի գործածեն Փիլիպեաններու գտնուող ամերիկեան զինուորներուն մէկ մասը։

—Բազմաթիւ նոր ռուս զինուորներ Քորէայէն մեկնեցան դէպի Բէքին։

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՊՕԷՐՆԵՐՈՒ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

ԼՈՆՏՈՆ.—Լորտ Ռոպըրթս կը ծանուցանէ թէ մայիս 31ին՝ Պօէրները Լինտլիի շրջակաները գերի բռներ են իրլանտական վաշտ մը։ Զօրավար Մէթուէն անմիջապէս անոնց օգնութեան գացեր է, և յաջողեր է Պօէրները պարտութեան մատնել՝ 5 ժամուան կատաղի կռուէ մը ետքը։

—Պրեթօրիա անպայման կերպով անձնատուր եղաւ։ Տիկին Քրիւկէր և Տիկին Լուի Պօթա ներկայ էին։ Պօէրները կը թողուն Բէթհէրպուրկը և դէպի Թրանսվալի հիւսիսային կողմը կը մեկնին։

ՕՏԱՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Le mois Littéraire et Pittoresque.—5, Rue Bayard, Paris.—Պարունակութիւն յունիսի թիւին (18). Շաւղ մը Վիթթիս. L'Ecole de Mlle. Pomette.—Մօրիս Ֆէյսէ. Le mont Athos —Բանաստեղծութիւններ.—Ժ. տ'Ավրենէլ. Le Papier.—Լիւսիէն Տոնէլ. Le Chardon (Վէպ).—Ժօրժ Կուռտոն. Une saison á Vichy.—Ուսերը, Ցոյցերը և Սերպերը Բարրէզի Արուեստահանդէսին մէջ.—Գրական ասուլիս.—Իվան Թուրկենեֆ. La caille.—Գիտական այժմէութիւններ.—Ամսական քրոնիկ.—Մոդրանկարներ.—Նուաճումներ.—Գրախօսական.—Մրցումներ, ևայլն։

Այս թիւը կը պարունակէ բազմաթիւ պատկերներ։ Տարեկան բաժնեգինն է օտար երկիրներու համար 14 ֆրանք։

ԱԶԴ

ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Օսմ. Հանրային Պարտքի վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ տպագրուած թուղթերու յատուկ 2 փրնոց դրոշմաթուղթերը գործածութենէ պիտի դադրին առաջիկայ մայիս 26—յունիս 9էն։ Այս առթիւ, Շոգենաւային ընկերութեանց գործակալները, տպագրիչները, երկաթուղիի ընկերութիւնները և ընդհանրապէս բոլոր այն մարդիկը որոնք նոյն դրոշմաթուղթերը կրող տպագրուած թուղթեր ունին և ստիպուած են զանոնք գործածել վերոյիշեալ թուականէն ետքն ալ, կրնան այդ թուղթերը ներկայացնել Ղալաթիոյ Զինարանին հից մասնաւոր Վարչութեան՝ ուր անոնք յատուկ կնիքով մը պիտի դրոշմուին ձրիաբար։ Այսպէսով, այդ կնքուած թուղթերը պիտի կրնան գործածուիլ վերոյիշեալ թուականին լրանալէն ետքն ալ, մինչեւ որ սպառին։

Հանր. Պարտքի վարչութիւնը կը ծանուցանէ նաեւ թէ նոյն դրոշմաթուղթերը կրող այն տպագիր թուղթերը որոնք վերոյիշեալ թուականէն ետքը պիտի գործածուին առանց յիշեալ կնիքը կրելու, օրէնքի հակառակ պիտի նկատուին եւ պիտի ենթարկուին օրինական պատժին։

5—8 (Ընդհ. Տնօրէնութիւն)

ՄԵՐ ԹՂԹԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրուի մեր թղթակիցներէն եւ յօդուածագիրներէն որ իրենց ձեռագիրները թուղթին մէկ երեսին վրայ միայն գրեն, տպարանի աշխատութեանց դիւրութեան համար:

ԴԻՄԱՑԿՈՒՆ ԵՒ ՃԱՇԱԿԱՒՈՐ հովանոցներ ու գաւազաններ և հովանոցներ ու հինցած կերպասները փոխելու համար թէ՛ սեւ և թէ գունաւոր կերպասներ։

Պէտք ունեցողներէն կը խնդրէ մէյ մը իրեն դիմել, հանրածանօթ հովանոցավաճառ Ղալաթիա կամուրջին դէմ թիւ 9 ՄԻՀՐԴԱՏ Վ. ՀԱՅԿԱԶՆ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	25	09 1/2
Ամէնէն բարձր գին	»	25	14 1/2
Ամէնէն վար գին	»	25	09 1/2
Րումէլի երկթ. գոց.	Ֆր.	117	50
Ամէնէն բարձր գին	»	118	50
Ամէնէն վար գին	»	117	37

ԲԱՑՈՒՄ 25 Մայիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Կ.	25	11
Րումէլի երկաթուղի	Ֆր.	117	50
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի ժէնէրալ ՕԹՕմ.		2	35
Սօս. ՕԹ. Շանժ է Վալէօռ		0	15
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	45
Թրամուէյ բաժնեթ.		665	—
» ժուրպանս		210	—
» պարտամ.		479	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		470	—
Թրանսվալ		85	25

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	—
» » » չէք	»	109	25
Բարիզ » »	Ֆր.	23	07 1/2
» » » չէք	»	22	98 3/4
Պէրլին անտոկոս չէք	Մարք	19	66
Ի Վիէննա չէք	Ֆիոր.	22	10

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	12
Անգլիական ոսկի	»	110	01
Բոլ էմպրիալ	»	90	20
Քրիմից	»	52	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	03
Մէթալիք	»	97	—
Ռուպլի թղթադրամ	Օ. Ո.	»	61

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 6 Յունիս

Անգլիական Քոնսոլիտէ	102	18
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.	—	—
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. բաց.	23	—
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. գոց.	23	—
Օսմանեան Պանքա	12	37
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5 %	49	50
» Մօնօփոլ	45	50
Պուլկարական 1888	83	—
Էժիփսիէն Իւնիֆիէ	—	—
Տօմինիալ	101	50
Թրանսվալ	2	37
Այտըն երկաթուղի	19	50
Փոխառութ. ևն	25	370

ԲԱՐԻԶ, 6 Յունիս

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		101	22
» » 3 1/2 %		102	10
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	23	30
) գոց.		23	40
» » » Բ.		—	
« « « Գ.	»	26	50
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	573	
Օսմանիէ		436	—
Րումէլի երկաթուղի	»	119	50
Օսմ. մաքսատուն	»	512	50
Օսմ. Ռէժի	»	33	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %		482	—
Քրէտի Լիօնէ		1075	—
Իտալական Ռանթ	»	95	40
Սպանիական արտաքին	»	73	10
Էժիփսիէն Իւնիֆիէ		—	—
Թրանսվալ	»	85	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	160
Դժամագէս	»	63	—

ՎԻԷՆՆԱ, 6 Յունիս

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	»	243	20
Րումէլիի երկաթուղի	»	113	20
Օսմ. Ռէժի	»	199	—

ՊՐՈՒՔՍԷԼ, 6 Յունիս

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.	23	10
Րումէլիի երկաթուղի	117	50

ՊԵՐԼԻՆ, 6 Յունիս

Ռուպլը	»	216	40
Րումէլիի երկաթուղի	»	115	20
Անատ. երկթ. պարտամթուղթ	»	—	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	290

ՏՔԹ. ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ

ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ, ԿՆԱԽՏԱԲՈՅԺ ԵՒ ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ՋՂԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Կը դարմանէ ամէն տեսակ ներքին հիւանդութիւն, և ի մասնաւորի ջղային, նաեւ կանանց բոլոր հիւանդութիւնները։ Ելեկտրականութեամբ կը դարմանէ ջղային և գործարանաւորական հիւանդութիւններ՝ կատարելագործեալ մեթոտներով։ Կը կատարէ ախտազննութիւն Ռէօնթկէնեան Բ. ճառագայթներով, որ դրապէս կը ցուցնէ (Radioscopie) ինչ որ աչքով անտեսանելի և սովորական քննութեամբ անհասկնալի է։ Ոսկրներու և ներքին գործարանաց հիւանդութիւններ մարմնոյ մէջ գտնուած դրամ, ասեղ, կապար, կամ ներսը գոյացած քար, ուռեցք, ստամոքսի, աղիքներու, երիկամանց, սրտի և թոքերու հիւանդութիւնները, և թոքախտ իր բոլոր աստիճաններուն մէջ, մինչեւ իսկ վարակուելէ առաջ թոքերուն տրամադրութիւնը։ Ի պահանջել հարկին, սոյն հիւանդութեանց լուսանկարը հանելով (Radiographie) երբ հաստատուն փաստ հիւանդին կը յանձնուի։ Հիւանդ կ'ընդունի կէսօրէ վերջ Բերա Մէքթէպ-Պայրամ փողոց, 29 թիւ իր տունը։

Եշ. նոյն ժամերուն ձրի։ Պոլսոյ կողմի յաճախորդաց համար Բշ. և Ուր. կէսօրէ առաջ կը գտնուի Գումգաբու Սուլթան Թէրզի փողոց, 9 թիւ տունը։

609 1—30

ՏՕՔԹԷՕՐ ՊՐՈՒՔՆԸՐ

ԱԿՆԱԲՈՅԺ

Աչքերու ամէնէն ծանր բորբոքումները կը բժշկէ ներարկումներով (injections hypodermatique) ամէնէն նոր ընդունուած դրութեամբ և կատարեալ յաջողութեամբ։

Բժշկական խորհրդակցութիւն ամէն առաւօտ ժամը 9էն (ք. ե.) մինչեւ կէսօր, իր աշխատանոցին մէջ, Բերա Ասմալը Մէսճիտ փողոց Թ. 44։ Փողոցին մուտքը ճիշդ մօտ է ռուսական դեսպանատան։

596 8—30

ՕՍՄ. ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

ԱԶԴ.—Օսմ. Պանքայի բաժնեթուղթ ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ՝ կանոնագրի ԻԹ. յօդուածին համաձայն, բաժնետէրերու ընդհ. ժողովը պիտի գումարուի յառաջիկայ յունիս 27ի (Ռ. Ե.) չորեքշաբթի օրը, կէսօրէն վերջը ժամը մէկին, Լոնտոն Օլտ Պրոտ փողոցին Վինչէսթըր Հաուզի մէջ, լսելու համար Վարչական խորհուրդին տեղեկագիրը, ընդունելու 1899 դեկտեմբեր 31ին վերջացող տարեշրջանին հաշիւները, տրուելիք շահաբաժինը որոշելու և նոր Վարչական Խորհուրդ կազմելու համար։

Կանոնագրին Իէ. յօդուածին համաձայն առնուազն 30ական բաժնեթուղթ ունեցողները իրաւունք ունին մասնակցելու ընդհ. ժողովին, բայց պարտին իրենց բաժնեթուղթերը ի պահ թողուլ Օսմ. Պանքային Կ. Պոլսոյ կեդրոնատեղին կամ մասնաճիւղերուն մէջ, ժողովին գումարման թուականէն 10 օր առաջ։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլիս, 6 յունիս 1900 1—6

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ

Օսմ. Հանր. Պարտուց Վարչութեան թողուած հասոյթներու ընդհ. տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ՝ 1613 Զիլգատէ 20—1315 մարտ 20ի կայս. Իրատէին համաձայն փոխուած են գանձային դրոշմաթուղթերու գոյները։ Նոր տեսակ դրոշմաթուղթերը, որոնք այսօրուընէ (26 ապրիլ |9 մայիս 1900) սկսեալ Կ. Պոլսոյ մէջ շրջաբերութեան պիտի դրուին, հետեւեալ գոյները ունին.

—Լրագրի և ծանուցումներու են. յատկացուած 2 փարանոց դրոշմաթուղթին գոյնն է աղիւսագոյն։ 10 փրնոց համեմատական և 10 փրնոց ու 2 ղրշնոց որոշուած դրոշմաթուղթերու գոյնը՝ կարմիր։ 20 փրնոց, 2, 3, 4, 5, 7½ և 10 ղրշ. համեմատական, և 20 փրնոց ու 3 ղրշնոց որոշուած դրոշմաթուղթերուն գոյնը՝ կանանչ։ 1. 12½, 15, 17½, 20, 22½, 25, 27½, 30, 32½, 35, 37½, 40, 45½, 44, 47½, 50 ղրշնոց համեմատական, և 1 ղրշնոց որոշուած դրոշմաթուղթերուն գոյնը՝ մանիշակագոյն։ 55, 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 95 և 100 ղրշնոց համեմատական, և 10 ղրշնոց որոշուած դրոշմաթուղթերու գոյնը՝ դեղին։ 150, 200, 250, 300, 350, 400, 450 և 500 ղրշնոց համեմատական դրոշմաթուղթերու գոյնը՝ թխագոյն։

Ծանուցման թուականէն մինչեւ մէկ ամիս 1307 տարւոյ մէջ շրջաբերութեան հանուած և այժմ գործածուած դրոշմաթուղթերը կրնան գործածուիլ։ Սակայն այս պայմանաժամին աւարտելէն ետքը այն բոլոր պաշտօնաթուղթերը, պայմանագրութիւնները, ևն. ևն., որոնք վերոյիշեալ դրոշմաթուղթերը չեն կրեր, չդրոշմուած պիտի համարուին և օրէնքին տրամադրած տուգանքին պիտի ենթարկուին։

Ծանուցման թուականէն սկսեալ երեք ամսուան պայմանաժամ մը ևս տրուած է, որու միջոցին հին դրոշմաթուղթերէն ունեցողները պէտք է զանոնք Գալլէպանէյէ դրոշմաթուղթի մասնաւոր վարչութեան ներկայացնելով փոխեն նոր ելած դրոշմաթուղթերուն հետ, փոխարէնը նոյն արժէքով դրոշմաթուղթ ստանալով։ Մինչեւ այդ պայմանաժամին աւարտիլը չփոխանակուած հին դրոշմաթուղթերը ոչ և է արժէք չպիտի ունենան, և այդպէս պիտի համարուին յառաջիկայ օգոստոս 26)9էն։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Ապրիլ 26|9 մայիս 1900 8—30

Գ. ՊՈՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

ԱՇՆԱՆ ՏԵՐԵՒՆԵՐ (Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ)

ՀԵՏԵՒԱՆՔ ԵՒ ԴԱՐՄԱՆ ԴԻԶՈՒԹԵԱՆ

Ամենէն ամօթխած ծնողքին իսկ, առանց խղճահարութեան կրնան իրենց զաւակաց յանձնարարել այս գիրքը, [illegible]

Գին 4 ղրուշ

Կեդրոնատեղին է Ե. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ վաճառատունը, թիւ 27, Ֆինճանճըլար եօգուշու, Կ. Պոլիս. Կը գտնուի ամէն գրավաճառներու քով.

ԻԼԱՆ.— Անատօլու Օսմանլը Թիմուր Եօլը

25 Նօյեմբրը վէ ֆի 1 Իլուլ 1899 թարիխլի սէյրի խաֆիֆէ մախսուս ֆէվքէլատէ վէ մուվաքքաթ թարիֆանըն հավի օլտըղը քէսֆիյէլի մուամէլաթը թաթպիք ու իճրա իտիլմէք իւզրէ Զէրքէշտէ միւճէճէտէտէն պիր աճէնթէ մէմուրլըղը թէէսիս իտիլտիկի էհալիյի միւթէպէրէյէ իլան օլունուր։

Հայտար-Փաշա, ֆի 4 մայիս 316.
3—3 Միւտիրիյէթ

ՄՈՒՉՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843ին

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 563 ՄԻԼԻՈՆ 961 ՀԱԶԱՐ Ֆրանք

Ապահովագրական ամէն կարելի դիւրութիւնները կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք, զաւակաց դրամագլուխ, ցմահ եկամուտ, եւայլն

Միւչուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիք.—Առատաձեռն պայմաններ, վճարմանց դիւրութիւնք։ Տեղեկութեանց համար դիմել առ Պ. Մ. Բ. ԼԷՕՆԱՌ, ընդհանուր գործակալ, Սուլաֆերօղլու խան, Կամուրջին մօտ, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս։ 579

ԼԱ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Առաջին առանձնաշնորհեալ Ապահովագրական Ընկերութիւն

ՌՈՒՍՃՈՒՔ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կարասի, անշարժ ստացուածք, վաճառք, ելն. մայրաքաղաքին և գաւառներուն մէջ։

Լաւ պայմաններ.—Շահաւոր ապահովագիններ։

ԿԵԱՆՔԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամբողջ կեանք, խառն, որոշեալ ժամանակ, տղոց օժիտ և ծերութեան համար հասոյթ։ Անկախ Թարիֆա մը անձնասպանութեան, մենամարտի և ճամբորդութեան համար։

ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Աշխատութեան ժամանակ եղած դժբաղդութեանց դէմ։ Ապահովագրութիւն ճամբորդներու համար, առնուած ապահովագինները ետ տրուելով կամ առանց ետ տրուելու։

ԱԶԱՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Առաջին կարգի երաշխաւորութիւններ խիստ մեծ Ընկերութեանց կրկին կրկին ապահովագրութեամբ։

Ընդհանուր գործակալութիւն բովանդակ Արեւելքի համար (Թուրքիա, Յունաստան, Եգիպտոս, Սերբիա)։

Ժ. Պ. ՔԱՍԱՐԷԹԹՕ

Կ. Պոլ., Ղալաթ., Գոթոֆէտօ խան, թիւ 6 9

Գլխաւոր գործակալութիւն,—Կ. Պոլիս, [illegible] խան, Պահճէ Գափու։

Ընկերութեան դրամագլուխն է

ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ 599

ՆԻՒՈՒ ՀՈՄ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՄԻԱԿ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆ

Որ կը մրցի միւս բոլոր կարի մեքենաներուն

ՏԱՐԶՈՒԹԵԱՄԲ

ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԵԱՄԲ

ԱՐԱԳՈՒԹԵԱՄԲ

ԹԵԹԵՒՈՒԹԵԱՄԲ

ԱԺԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Թուրքիոյ համար միակ ներկայացուցիչ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Կ. ՄԻԱՆԵԱՆ

Կեդրոնատեղին, Սիրքէճի, Քէօբրիւլիւ խան, Թիւ 3

Մասնաճիւղ, Ղալաթիա, Պէօյիւք Միլլէթ խան, 33

Գնողներու համար վճարման եւ ամեն տեսակ դիւրութիւններ 575

QUINA LAROCHE

Նիհար, տժգոյն և ախորժակ չունեցող տղոց ու կիներու և հիւանդութենէ նոր ապաքինածներու համար, ըստ բժշկութեան, ամենէն ազդու դեղը պողպատն ու քինինն է։ Պողպատը արիւնը կը թարմացնէ և կ'ուժովցնէ. իսկ քինինը՝ ստամոքսին պաշտօնը կը դիւրացնէ։ ՔԻՆԱ ԼԱՐՈՇ, այդ երկու ազդու դեղերէն բաղկացած ըլլալով իր նմաններուն մէջ ամենէն առաջինն ըլլալը կը հաստատէ այն 16,600 ֆրանքի պարգեւը զոր ստացած է ֆրանսական կառավարութենէն։ Քինա Լարոշ Կ. Պոլսոյ և գաւառներու դեղարաններուն և դեղի մթերանոցներուն մէջ կը գտնուի։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենաճոխ Միջազգային Ընկ.ն

Կենաց վրայ ապահովագրութեան

Տնօրէնութիւն յԵւրոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլթիէ փողոց (Պուլվառ տէ զ'Իդալիէնի անկիւնը)։

Զուտ փոխադարձ շահերը կը պատկանին Ընկ. ԱՄԲՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ։ 1900 Յունուար 1ին ամբողջովին իրականացած երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 225 ՄԻԼԻՈՆ Ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բանի՝ 5,503,000,000ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 545 միլիոն։

ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ընդհանուր ապահովագիրը (բոլիս) աւելի շատ առանձնաշնորհումներ և առաւելութիւններ կընծայէ ապահովագրելոց քան ուրիշ ընկերութեանց պայմանագրերը։ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ապահովագիրն առարկելի չէ բնաւ, և յանձման թուականէն սկսեալ կերաշխաւորէ արհեստի. բնակութեան և ճամբորդութեան յարակից բոլոր վտանգներն և մահուան ամէն պարագաները. առանց բացառութեան, նոյն իսկ պատերազմի պահուն։ Ապահովագիրն իրաւունք կու տայ տարուէ տարի փոխառութիւններ ընել, որոնց գումարը նշանակուած կըլլայ կանխաւ ապահովագրութեան մուրհակին մէջ։ Առաջին տարեվճարէն սկսեալ, ապահովագրուողին համար իրաւունքէ անկում չկայ. Ընդհանուր ապահովագիրը կ'վճարուի ի դէպ մահու ապահովագրեալ անձին ըրած բոլոր մասնաճիւղերով, ինչպէս նաեւ ապահովագրեալ դրամագլխով և հարիւրին չորս երաշխաւորեալ տոկոսով։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

Ժ. ՈՒ. ՀՕՒԽԹՕՆ ԵՒ ԸՆԿ.

[illegible]

Գ. ՔՈՒՔԱՋԵԱՆ

192

Վոյվոտա փողոց Վիթալիս խան Ղալաթիա

ՔՈՒՆ ՉՈՒՆԵՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

ԱՆՔՆՈՒԹԵՆԷ մաշած, նեղացած անձերուն ԱՌՈՂՋԱՐԱՐ ՔՈՒՆ պարգեւելով անոնց կազմուածքը զօրացնելու, կիներու ԱՐԳԱՆԴԱՅԻՆ ԽԵՂԴՈՒԹԻՒՆԸ, ԴԻՒՐԱԳՐԳՌՈՒԹԻՒՆԸ, տղայ ՋՂԱՑԳՈՒԹԻՒՆԸ (ճեվալի) և ամէն հասակի յատուկ ՋՂԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆԸ (նեվրալժի) ու ԲԱՆԴԱԳՈՒՇԱՆՔԸ (սայըգլամա) չեզոքել և հիմնապէս բուժելու միակ դարմանը ՃԷԼԻՆՕՅԻ ՕՇԱՐԱԿՆ է (Sirop Gelineau)։

ՔՈՒՆ ԲԵՐՈՂԻ ամենէն ազդեցիկ, ամենէն անվնաս և փորձուած դեղը ՃԷԼԻՆՕՅԻ ՕՇԱՐԱԿՆ է. որուն շնորհիւ կարճ ժամանակի մէջ կը բժշկուին ԴԻՒՐԱԳՐԳՌՈՒԹԻՒՆՆ ու ժանտատենդը (նիւմա) առաջ եկած ուղեղային հիւանդութիւնները։

ԿԱՊՈՅՏ ՀԱԶԸ բուժելու ամէնէն ընտիր ու ազդեցիկ դեղը ՃԷԼԻՆՕՅԻ ՕՇԱՐԱԿՆ է, որ փոքրիկ հիւանդին առողջաբար քուն պարգեւելով, գիշերները հազին սաստկանալը կ'արգիլէ ու տղուն զօրանալուն և ուժովնալուն կ'օգնէ։

Կը ծախուի ամէն դեղարաններու և մթերանոցներու մէջ։ 496 13—26

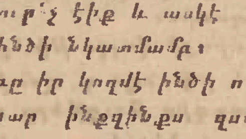

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Յունիս 11ին Սիւէֆասի, Անատոլու եզեր.

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Յունիս 12ին Սիւէֆասի, Մարսիլիա։

Տոմսեր ուղղակի Բարիզի համար.

Առաջին կարգի 245 ֆրանք. 2 կարգի 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ Քարավիին վրայ։ 516 Թ. ԲՐԳՈՒԷ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տր Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

([illegible])

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ [illegible] կը լեցնեն. [illegible]

Ներդնենք [illegible]

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին [illegible]

Բ. Գ. Ձմեռները կիրակի օրերն ալ (...) [illegible]

Մասնաճ.—Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ [illegible] 11 197

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ

Saxlehner, Bu
HUNYADI JÁNOS

HUNYADI JANOS

Անմիջական, ապահով եւ դիւրին կերպով կ'ազդէ

Տիեզերահռչակ համբաւ

ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ

Պահանջելու է հետեւեալ անունը պարունակող պիտակով շիշեր

ANDREAS SAXLEHNER

Կը ծախուի գլխաւոր դեղավաճառներուն և դեղագործներուն քով։ 387

ՇԱՊՕԹՕԻ ՖՕՍՖՕԿԼԻՍԷՐԱԹ ՏԸ ՇՕԻ ԳԻՆԻՆ

VIN DE PHOSPHOGLYCÉRATE DE CHAUX DE CHAPOTEAUT

Կը ներկայացնէ այն ձեւը որուն տակ Ֆօսֆաթ տը Շօն կը գտնուի մարմինի մէջ։ Առաջին կարգի կազդուրիչ մըն է, որ կը գործածուի Ֆօսֆաթիւրիի, Գլիւքօզիւրի, [illegible], [illegible], և ընդհանրապէս բոլոր մարսողական հիւանդութեանց մէջ։ Կը պատրաստուի նաեւ օշարակի, դեղահատի և հատիկներու ձեւին տակ։

Կեդրոնատեղի Բարիզ, 8, Վիվէն փողոց և գլխաւոր դեղարանները։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

[illegible]

Ընթացք Հըլէ. Կ. Պոլսոյ և Օտեսայ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1059	Կամէօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Ռոզարիօ	186
Ալէփօ	3807	[illegible]	2906	Գրոտնօ	1995	Մարտէլլօ	3278	[illegible]	1118
Անճէլօ	1541	Կորսօ	895	Հէրօ	775	Մուրիլլօ	3709	Սէրպօ	1725
[illegible]	2377	[illegible]	1611	Հիտալկօ	1581	[illegible]	3557	Սիլվիօ	1192
[illegible]	1882	Տոմինօ	937	Հիւմպէր	3720	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1300
[illegible]	1254	[illegible]	[illegible]	Լօրէնցօ	3600	[illegible]	1785	[illegible]	[illegible]
Բրավօ	1076	Տրակօ	1718	[illegible]	585	[illegible]	2419	[illegible]	[illegible]
[illegible]	541	[illegible]	504	[illegible]	[illegible]	Նէրօ	1083	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	5540	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1470
[illegible]	1571	[illegible]	1576	[illegible]	1085	[illegible]	[illegible]	[illegible]	487
[illegible]	1337	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	1344	[illegible]	954	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Դակօ	1034	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	2729	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	1934	[illegible]	4582	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	2627	Կալիլէօ	3080	Լիվօրնօ	1843	Ռօլլօ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Կոլորատօ	4295	[illegible]	1248	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		

Հօրասիօ շոգենաւը, Նաւապետ Քրօֆթ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։

Քլիօ շոգենաւը, Նաւապետ Ճօնսըն, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ և յունիս 4ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ԲԻՁՕ

Թիւ 23—24, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 377

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրփուլի և [illegible] Գծին [illegible] շոգենաւեր

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիքդօրիան	10500	Ֆլաւիան	3500
Արմէնիան	10500	Իբերեան	3500
Սէսդրիան	10500	[illegible]	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրեան	2800
Ֆիլատէլֆիա	9000	[illegible]	3000
Կոլոմպիան	8000	[illegible]	3500
[illegible]	8000	Անատոլեան	2500
[illegible]	8000	[illegible]	3500
Վիրճինիան	8000	Լէսպիան	3000
Ֆալէրնիան	3700	[illegible]	900
Վալօնիան	3700	Օպորտօ	[illegible]
Ֆլամինեան	3700	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն [illegible] փոխադրելու կամ [illegible] մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրահանգը տալ շոգենաւին ժամանելէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ.

ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ

Ղալաթիա, քարափին վրայ

600 հին տեղը մաքսատան

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Կ. 23 5 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի.

Դ 24 6 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ (հաղորդակցելով Աղեքսանդրէթ, Բորտ-Սայիտ, Եաֆա, Պէյրութ եւ Բիրէ)։

Ե 25 7 Օտէսա ժամը 0ին միջօրէէն առաջ

Եշ. 25 7 Ինէպոլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ եւ Բաթում ժամը 1ին յետ միջօրէի

Ուր. 26/8 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։ [illegible]

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

[illegible] Լիվ. և [illegible] Գծի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ումբրիա	7718	Պոթնիա	4511
Էթրուրիա	7718	Սամարիա	2574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	2401
Աւրանիա	7268	Աթլաս	2231
Փավոնիա	5587	Սարագոսա	2160
Սէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2248
Կալլիա	4809	Պալմիրա	2144
Սքիթիա	4557	[illegible]	1899
Ալէպպօ	2143	Մարոքքօ	1955
[illegible]	1875	Կամպանիա	12951
[illegible]	1514	Լուքանիա	12950
[illegible]	[illegible]		

[illegible] շոգենաւը, Նաւապետ Քարպինս, ընդհանուր վաճառքով Լիվրբուլէն հոս պիտի հասնի, յունիս 12ին (Ն. Տ.)։

Դիմել առ. ԺՕԼԻ և ՍԻԿԸՐ

Joly et Seager

Մէյմէնէթլի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 251

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

—)(22)(—

ԹԷՕՏՈՐ ՈՒԱՏՍ—ՏԸՆԹԸՆ

ՕԼՈՒԻՆ

Բ.

ԿՆՈՍՏԻԿԵԱՆՑ ԼՈՒՍԱՓԱՅԼ ԽԱՉԸ

4

Հիմա կը տեսնէի արդարեւ թէ այսպէս կը զգար դառնապէս, և հասկցայ թէ իր բնութեան քաղցրութիւնն էր որ անցած երանաւէտ օրերուն սիրելի վերյուշումին միացած՝ կը բռնադատէր անոր վեհ հոգին և չէր թողուր որ բացայայտէ իր զայրոյթն ու զզուանքը։

Այս ամէնը բացայայտ կը տեսնուէր իր անուշ սիրող դէմքին աղերսական նայուածքէն, ու ես յուզուած էի մինչեւ սրտիս խորը։

—Ուինիֆրէտ, Օրիորդ Վին, ըսի, ներողութիւն կը խնդրեմ անկեղծօրէն։ Յիմարութեանս պատասխանատուն ստուերին պարն է գլխաւորաբար։ Այնքան ճիշդ կը նմանէր պզտիկ Ուինիֆրէտին իմ սրտիս հատորին, որ անկարելի կը թուէր ինծի այլապէս վարուիլ ձեզի հետ, բայց եթէ իբր հին անցած տարիներուն աւելի մանուկ-բարեկամուհւոյս հետ։ Հրճուանքի արտայայտութիւն մը առաւ իր դէմքը։

—Կը զգայի թէ այդպէս էր, ըսաւ, բայց սփոփանքի համար է որ զայդ ըսիք։

Ու արցունքով լեցուեցան աչքերը։

—Շնորհակալ եմ, Ուինիֆրէտ, ինծի ներելուդ։ Կը զգամ թէ ուրիշ ոչ մէկուն պիտի ներէիր ինչպէս ներեցիր ինծի։ Կը զգամ թէ ուրիշ ոչ մէկուն պիտի ներէիր այնպէս ինչպէս քու մանկութեան վաղեմի ընկերիդ, որուն անմոռանալի առթիւ մը զարնել սպառնացար և յետոյ զարնելու սիրտը չունեցար։

—Չեմ կարծեր որ կարենայի զարնել ձեզ, ըսաւ, իր խօսքին դիւթիչ իմաստին կատարելապէս անգիտակից ու խոհուն շեշտով մը։

—Չե՞ս կարծեր որ կրնայիր, ըսի, աւելի մօտենալով և զսպելով զգացումներուս ուժգնութիւնը։

—Ոչ, ըսաւ, նայելով հիմա՝ առաջին անգամ ըլլալով՝ այն լայն բացուած վստահ աչքերով որ մանկութեան ատեն իր դէմքին գլխաւոր յատկանիշն էին։ Չեմ կարծեր որ կարենայի զարնել ձեզ ինչ որ ալ ընէիք։

—Չէի՞ր կրնար, Ուինիֆրէտ, ըսի ալ աւելի մօտենալով, լիովին խմելու, սպառելու համար իր գեղեցկութեան սքանչելիքը, և սրտիս սարսուռը որ կը զգայի թէ կը տժգունեցնէր զիս։ Չե՞ս կարծեր որ կրնայիր զարնել քու վաղեմի ընկերիդ, Ուինիֆրէ՛տ։

—Ոչ, ըսաւ՝ երբեմնի երազուն նայուածքը ուղղակի աչքերուս մէջ յառելով։ Շատ հրապուրի՛չ էիք ու ասկէ զատ շատ բարի էիք ինծի նկատմամբ։

Այս բառը իր կողմէ ինծի ուղղուելուն ալ չէի կրնար ինքզինքս զսպել։ Անզուսպ զգացումով մը կը նայէի իրեն սիրոյ, զմայլանքի և երախտագիտութեան արցունքներու մէջէն, կը նայէի այնքան յառած որ ալ չէին տեսներ աչքերս։ Կոկորդս կը սեղմուէր խեղդուելու չափ. ալ բառ մը չէի կրնար արտասանել. մի միայն յառած իրեն կը նայէի։ Ուինիֆրէտ այլայլած և յուզուած կը մնար։ Հոգեկան այս տեսակ վիճակ մը չէր կրնար մեկնել։ Երբ ինքզինքս ժողվեցի, ըսի իրեն.

—Ուինիֆրէտ իմ գործս չէ այս, այլ ճակատագրին գործն է որ այս գիշեր այս տեղ պատահեցուց մեզ իրարու, և ստիպուած եմ ըսել հիմա ինչ որ դպրոցական եղած ատեն երդում ըրած էի թէ պիտի ըսէի երբ որ անգամ մըն ալ իրարու հանդիպէինք։

—Կարծեմ թէ, ըսաւ Ուինիֆրէտ՝ կենալով թագուհիի մը արժանապատուութեամբ, եթէ ըսելիք մը ունիք, լաւագոյն կ'ըլլար յայտնել աւելի յարմար ժամանակ մը քան գիշերուան այս ժամուն, և աւելի յարմար տեղ մը քան այս ծովեզրին վրայ։

—Ոչ, Ուինիֆրէտ, ըսի, ժամանակը հիմա է և տեղն ալ այս տեղ է։ Հո՛ս ճիշդ միեւնոյն տեղը ուր երբեմն «անշուշտ» կ'ըսէիր, երբ պզտիկ սիրահար մը ձեռքդ կը խնդրէր։ Այս ժամուն և այս տեղ է, Ուինիֆրէտ, որ պիտի ըսեմ քեզ ինչ որ ունիմ։

—Ի՞նչ է տեսնենք, պարոն, ըսաւ Ուինիֆրէտ՝ աւելի եւս խռոված և մտահոգ։

—Պիտի ըսեմ, Ուինիֆրէտ, թէ չկայ և չէ եղած երբեք մէկը, որ սիրած ըլլայ կին մը ինչպէս ես կը սիրեմ քեզ։

—Ո՛հ, պարոն, ո՛հ Հէնրի, յարեց Ուինիֆրէտ դողդղալով յետոյ կենալով հանդարտ և լռութենէն ալ աւելի ձերմակ։

—Եւ թէ ինչո՞ւ ոչ ոք սիրած է երբեք կին մը ինչպէս ես զքեզ սիրած եմ, պատճառը այն է Ուինիֆրէտ, որ քու նմանդ երբեք աշխարհի վրայ ոտք չէ կոխած։

—Օ՛հ, Հէնրի, սիրելի Հէնրիս, պէտք չէ որ այդպէս բաներ ըսես ինծի, քու խե՜ղճ Ուինիֆրէտիդ։

—Բայց այս չէ ամէնը զոր երդուած էի ըսել քեզ, Ուինիֆրէտ։

—Ալ աւելի բան մի ըսեր... ոչ, այս գիշեր, ո՛չ այս գիշեր։

—Ինչ որ երդուընցած էի թէ պիտի հաղորդէի քեզ Ուինիֆրէտ, սա է. «Պիտի ըլլա՞ս Հէնրիի կինը»։

Տխուր հառաչանք մը արձակեց և աչքերը խոնարհեցնելով յարեց — մինչ իր դէմքը կը շողար մարգարտափայլ.

—Հէնրիին կի՛նը...

Ու յետոյ նայեցաւ ինծի։ Շրթունքները կը շարժէին, բայց ի զուր իր պատասխանին կը սպասէի։ Բառ մը չըսաւ։ Կը նայէի իր աչքերուն մէջ, որոնք հիմա լի կը թուէին ուրուականներով, ուրուականնե՛ր որոնց մէջ իր անգլիացի սիրահարը տեղ չունէր բնաւ, — ուրուականները այն մեծ ցեղին որուն կը վերաբերէր ինք։ Յանկարծ առաջին անգամ ըլլալով կը զգայի թէ այն որ ինծի ներշնչած էր այդ ամենազօր զգացումը՝ թէեւ խառն երգիծանկարի մը աղքատ աղջիկ՝ Սնովտընի զաւակ մըն էր, ներկայացուցիչ մը Կիմբրիան ցեղին՝ որ երբեմն այնքան հզօր էր և որ դեռ աւելի վիպական էր իր բարքերուն մէջ քան ուրիշ ո և է ցեղ։ Արդէն այն պզտիկ խօսակցութեան միջոցին զոր անոր հետ ունեցայ, կը սկսէի գուշակել՝ ինչ որ երեւակայած էի իրիկուն չըրած՝ թէ Անգլուհի Օրիորդ Տալրիմփըլի աղջկութեամբ (որ հիւղակին մէջ բնակած էր իրեն հետ) ինէ աւելի բարձր էր դաստիարակութեան մասին և կրնար մրցիլ Անգլիոյ մէջ իրեն տարեկից ո և է աղջկան հետ։ Մի միայն Կիմբրեան աւելորդապաշտութեանց հպատակելուն մէջ էր որ խաւարամիտ էր։

—Ուինի՛, մի՛ մնջեր, ի՞նչ ըսելիք ունիս։

Պահ մը յետոյ աչքերուն մէջէն անհետացած էին կարծես ուրուականները երբ յարեց.

—Ի՜նչ փոփոխութիւններ եղեր են մեր երկուքին վրայ, Հէնրի, ծովեզրին վրայ մեր մանկական նշանտուքէն ի վեր։

—Երջանի՛կ փոփոխութիւններ, ըսի, մանուկ սիրահարներէն միոյն համար որ այն ատեն մենասէր տղայ մըն էր, զուրկ ամէն համակրութենէ, բայց ի այն միակ համակրանքէն զոր միւս մանուկ-սիրահարը ցոյց կու տար իրեն նկատմամբ։

—Եւ սակայն այն ատեն երջանիկ կը թուէիր Հէնրի, երջանիկ՝ Ուինին եթէ ոչ կ'օգնէր քեզ առապարներէն վեր։ Ո՛ քա՛ն երջանիկ էր Ուինին։ Բայց մանուկ-սիրահարը այլ եւս կաղ չէ. շա՜տ, շա՜տ զօրաւոր է. այնքան զօրաւոր որ կրնայ կարծեմ Ուինին գրկել ու այդ առապարներէն վեր հանել։

Իր խօսելու եղանակին մէջ բան մը կար որ կը զգալի [illegible] համարումներուն՝ զոր [illegible] իբր գիտակցութիւնը իմ ֆիզիքական զօրութեանս վրայ։

Թարգմ. ՀՐԱՆՏ ԽԱՆՃԵԱՆ

(Շարունակելի)